

La biblioteca escolar

Un recurs per a l'assoliment de les competències bàsiques

ROSA M. SECURÚN I FUSTER

Supervisió de l'estudi:
ARTUR NOGUEROL RODRIGO

***Llicències retribuïdes per a treballs de recerca i estudis
Departament d'Educació
Curs 2007-08***

La biblioteca escolar, un recurs per a l'assoliment de les competències bàsiques

Memòria de la llicència d'estudis concedida pel Departament d'Educació per al curs 2007-2008 - Resolució EDU/2738/2007 de 14 d'agost de 2007 (DOGC núm. 4968 de 14.09.2007)

Supervisió de l'estudi: Artur Noguerol Rodrigo
Professor de Didàctica de la Llengua
de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB

*Un llibre obert és un cervell que parla;
tancat, un amic que espera;
oblidat, una ànima que perdona;
destruït, un cor que plora.*

(Proverbi hindú)

Agraïments

El meu agraïment a tots i a totes les persones, professionals o no de l'educació, que han contribuït a la realització d'aquest treball.

Al supervisor d'aquest treball, Artur Noguerol, pel seu ajut, els seus suggeriments i les seves observacions i reflexions compartides.

Al Departament d'Educació i a la Subdirecció General de Formació i Desenvolupament del Personal Docent per haver-me concedit aquesta llicència d'estudis retribuïda.

A la Biblioteca de l'A.M. Rosa Sensat per la seva disponibilitat a facilitar-me la documentació necessària.

Molt especialment vull donar les gràcies als centres educatius que han participat en aquest treball: CEIP Pompeu Fabra de Barcelona, CEIP Orlandai de Barcelona, CEIP Andreu Castells de Sabadell, CEIP Rocafonda de Mataró, CEIP Milagros Consarnau de l'Hospitalet, ZER Requesens de Sant Climent Sescebes Girona, SES Josep Comas i Solà de Barcelona, IES Santa Eulàlia de l'Hospitalet, Escola Joan Pelegrí de Barcelona, Escoles Pia de Granollers i en particular a totes les persones responsables de les biblioteques escolars dels seus centres així com al professorat, alumnat i famílies que han participat en les entrevistes per voler compartir les seves reflexions, opinions, dificultats i il·lusions. Sense la seva col·laboració aquest treball no hauria estat possible.

Per últim, agraeixo a en Joan el seu incondicional suport, com ha fet sempre.

Índex

1. Introducció.....	8
1.1. Una mica d'història.....	8
1.2. Explicació del tema.....	11
1.3. Objectius i resultats proposats.....	14
2. Treball dut a terme	18
2.1. Disseny del pla de treball.....	18
2.2. Metodologia emprada	20
2.3. Descripció dels recursos utilitzats.....	22
3. Anàlisi de dades	28
3.1. Qüestionari: Resultats obtinguts.....	28
3.1.1. <i>Descripció de la biblioteca.....</i>	<i>29</i>
3.1.2. <i>Fons .....</i>	<i>30</i>
3.1.3. <i>Personal.....</i>	<i>31</i>
3.1.4. <i>Pressupost de la biblioteca .....</i>	<i>32</i>
3.1.5. <i>Ús de la biblioteca per part de l'alumnat .....</i>	<i>33</i>
3.1.6. <i>Formació de l'alumnat en l'ús de la biblioteca i els seus materials .</i>	<i>37</i>
3.1.7. <i>Accés i ús de la biblioteca per part del professorat .....</i>	<i>39</i>
3.1.8. <i>Serveis i activitats que ofereix la biblioteca a la comunitat escolar .</i>	<i>41</i>
3.1.9. <i>Implicació de la comunitat escolar en la biblioteca.....</i>	<i>42</i>
3.1.10. <i>La biblioteca escolar i les altres biblioteques .....</i>	<i>45</i>
3.2. Entrevistes: Presentació dels resultats	46
3.2.1. <i>Concepte de biblioteca.....</i>	<i>49</i>
3.2.2. <i>Animació lectora.....</i>	<i>51</i>
3.2.3. <i>Activitats accés a la informació .....</i>	<i>51</i>
3.2.4. <i>Acollir tot l'alumnat .....</i>	<i>56</i>
3.2.5. <i>Relació amb el CRP (Centre Recursos Pedagògics .....</i>	<i>58</i>
3.2.6. <i>Relació biblioteca escolar/ biblioteca pública .....</i>	<i>59</i>
3.2.7. <i>Competències bàsiques i currículum.....</i>	<i>60</i>
3.2.8. <i>Formació d'usuaris.....</i>	<i>62</i>

3.2.9. <i>Canvis en l'ensenyament/aprenentatge</i>	63
3.2.10. <i>Professorat</i>	64
3.2.11. <i>Famílies</i>	67
3.2.12. <i>Propostes de millora</i>	69
3.2.13. <i>Grau de satisfacció</i>	71
3.2.14. <i>Organització i coordinació</i>	74
3.3. Revisió de documents: presentació dels resultats obtinguts	74
3.4. Triangulació dels resultats.....	77
4. Conclusions.....	81
4.1. Les preguntes i els objectius de la recerca	81
4.2. Resposta a les preguntes plantejades en la recerca	83
4.3. Recomanacions/suggeriments	88
5. Bibliografia.....	92

---

1. Introducció

---

1. Introducció

La biblioteca de l'escola és aquell lloc on els i les mestres exerceixen la seva activitat de documentació, i on els nois i les noies aprenen a cercar, desxifrar, conèixer, gaudir dels sabers humans, anant i tornant del medi natural i social, combinant sabers d'aquí i d'allà i construint els propis; és aquell lloc on es guardaran també els llibres que ells escriuran.

Marta Mata

1.1. Una mica d'història

No hi ha dubte que l'objectiu de l'educació és la formació integral de tot l'alumnat sense exclusions, vetllant pel seu desenvolupament intel·lectual, personal i social. En definitiva, preparar persones formades, responsables, autònomes, crítiques, participatives i solidàries.

A Catalunya la història de l'educació ha anat molt lligada a la renovació pedagògica i a la innovació educativa. Podríem dir que la idea de "fer escola" i la convicció del fet que aquesta ha d'estar fortament arrelada al país han estat dues constants en el sistema educatiu català.

La innovació és un dels motors de canvi del sistema educatiu i un element important per millorar-ne la qualitat i la progressiva adequació als reptes educatius i socials i no hi ha dubte que des de fa anys la biblioteca escolar s'ha convertit en un dels elements d'innovació en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge i en el desenvolupament integral de l'alumnat.

En el nostre país alguns centres educatius han portat a terme propostes de biblioteques escolars que han estat considerades tradicionalment com un element de renovació pedagògica. Aquestes propostes han anat evolucionant al llarg del temps.

Fent una mica d'història de l'evolució de la biblioteca escolar en el nostre país el primer referent el trobem en les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya (1914-1925) on –en paraules de Marta Mata– "pràcticament totes elles amb secció infantil, una secció on sistemàticament trobaves tots els llibres infantils i juvenils publicats en català i, sovint les revistes infantils enquadernades per anys. L'hora del conte, els murals i la guia de lectura, de mica en mica, anava implantant-se." (1978).

Al mateix temps l'Ajuntament de Barcelona a través de la Comissió de Cultura creava les Biblioteques Escolars Circulants destinades a les escoles públiques de Barcelona.

Durant el període de la Generalitat (1931-1939), continua tot el treball anterior i fa possible que tots els grups escolars disposin de biblioteca d'aula o d'escola a càrrec de l'Ajuntament o de la Generalitat.

A partir de l'any 1939 molts llibres de les biblioteques es van vendre per paper i se'n van retirar molts, van desaparèixer les biblioteques d'aula i es van esmorteir o tancar les de les escoles.

Amb la dictadura es van viure anys foscos tot i que algunes escoles com l'Escola del Mar van seguir utilitzant la seva biblioteca escolar. També cal fer esment de la tesina: "La biblioteca en la educación" de Marta Mata (1957).

En el moment de la represa pedagògica catalana totes les escoles tenen biblioteca d'aula o d'escola, o de tots dos tipus, basant-se sempre en el voluntarisme del professorat. Als anys seixanta el racó de la biblioteca d'aquestes escoles era ple de llibres recuperats dels anys trenta, llibres en català de l'escola activa, adreçats al professorat (Freinet, Montessori, Decroly, Rogers, Ferrière...), treballs ciclostilats fets pel professorat, llibres d'imaginació i una recopilació d'imatges classificades. Des d'aquelles biblioteques es fomentava la lectura a través dels llibres d'imaginació, es feia préstec de llibres i es comentava la premsa amb l'alumnat.

El món de les imatges a les escoles passa de les làmines a les diapositives i s'inicia la utilització del vídeo. També la normalització de la llengua catalana incrementa la producció de llibres en català i això es nota a l'escola. S'incrementa el préstec de llibres i es consoliden les biblioteques d'aula, que durant molts anys és l'única possibilitat que moltes escoles tenen de posar els llibres en mans dels infants i joves, i d'iniciar-los en el préstec de llibres.

Als anys vuitanta, els llibres de text i els llibres per a infants es renoven i es presenten amb millor qualitat. A les escoles el comentari del diari i la lectura dels llibres d'imaginació s'incrementa. Sembla que es vol generalitzar l'ajuda a les biblioteques (amb els ajuts dels ajuntaments, del Ministeri, de la Generalitat)

El professorat interessat en les biblioteques s'agrupa per reorientar i modernitzar la informació, per millorar la selecció de llibres. És en aquests moments que ens arriba aquí l'onada del món digital (alguns canvis tecnològics ja havien aparegut als anys setanta), mitjans audiovisuals que produeixen un veritable canvi en el model de biblioteca i en l'educació en general. Comença el concepte de la biblioteca-mediateca.

L'any 1984 es crea l'Associació de Biblioteques Escolars 'L'Amic de Paper' amb l'objectiu de millorar les col·leccions de les biblioteques escolars. Durant els cursos 1984-85 al 1993-94, aquesta associació va col·laborar amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i amb els ajuntaments en la campanya de dotació de fons per a les biblioteques escolars. Es van distribuir llibres triats per les mateixes escoles que van participar en la campanya, a partir d'una ampla selecció, llibres que els arribaven catalogats i s'assignava una persona bibliotecària que orientava les escoles sobre l'organització de la biblioteca. Als anys noranta aquestes ajudes per a les biblioteques desapareixen.

L'any 1993 la llei 4/1993 del 18 de març, del Sistema Bibliotecari de Catalunya (DOGG núm.1727, de 29-3-1993) en els articles 23 i 24 contemplava el desenvolupament de les biblioteques no universitàries del sistema bibliotecari de Catalunya, però aquesta llei no es va desenvolupar mai i va desanimar molt tot el col·lectiu de persones, centres educatius i entitats que treballaven per

aconseguir generalitzar les biblioteques escolars a tots els centres de Catalunya.

El curs 1995-96 es va crear el grup Bibliomèdia format per persones i entitats interessades a fer conèixer el nou concepte de biblioteca escolar i en la promoció de l'ús de les biblioteques als centres educatius. A la primera trobada es va convocar totes les persones que havien fet cursets amb l'Àmic de Paper i les que havien cursat les dues edicions del Postgrau de Biblioteques Escolars de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Associació de Mestres Rosa Sensat. El grup ha estat vinculat des de l'inici a la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya.

El curs 1999-2000 s'inicia el Pla de Biblioteques Escolars de Barcelona, de l'Institut Municipal d'Educació amb l'objectiu de millorar les biblioteques dels centres educatius públics de la ciutat.

El setembre del curs 2004-2005 el Departament d'Educació, dins del Servei de Programes d'Innovació Educativa, impulsa el programa de biblioteques escolars "Puntedu", un espai de coneixement i aprenentatge amb els objectius de:

- Potenciar la biblioteca com un espai de coneixement i de recursos on es troba informació en diferents suports (documents impresos, documents audiovisuals, documents informàtics i multimèdia) organitzats en diferents espais de lectura, narració, consulta temàtica i cerca d'informació.
- Dinamitzar el seu ús com espai d'aprenentatge per tal que l'alumnat es formi en la cerca, el tractament i l'ús de la informació; aprengui a construir el seu propi coneixement, a ser, fer, conviure i conèixer.
- Promoure l'hàbit lector i impulsar el gust per la lectura, la curiositat, els interessos i les necessitats escolars i personals.
- Relacionar la biblioteca escolar amb les biblioteques públiques. Potenciar l'aprenentatge d'ús de les biblioteques per ser usuaris autònoms amb les eines imprescindibles per viure en el context de la societat de la informació i el coneixement.

El programa està adreçat a centres d'educació infantil, primària, secundària o de formació de persones adultes de titularitat pública, i a centres educatius privats en règim de concert seleccionats per mitjà de convocatòries públiques. S'han fet tres convocatòries (anys 2005, 2006 i 2007) i actualment hi ha 785 centres portant a terme aquest programa.

La dotació de recursos per al desenvolupament dels projectes consisteix en:

- Increment d'hores del professorat (mitja jornada) per als centres educatius de titularitat del Departament d'Educació corresponents a les convocatòries dels anys 2005 i 2006, amb el compromís de poder disposar d'aquest recurs durant els tres primers anys.
- Una dotació econòmica de 2.000 euros.

- Recursos informàtics (tres ordinadors per a la catalogació i consulta, un escàner i un llapis òptic) pels centres educatius de titularitat del Departament d'Educació.

- Accés al programa informàtic e-Pergam per a la gestió informàtica de la biblioteca.

- Formació específica per a la persona responsable de la biblioteca escolar.

- Suport dels centres de recursos pedagògics com a dinamitzadors de les biblioteques escolars.

L'any 2008 no hi hagut convocatòria.

Al voltant de la biblioteca escolar i amb la finalitat de vetllar perquè un dia sigui una realitat a tots els centres educatius de Catalunya, hi ha moltes persones que hi treballen a nivell personal o en entitats diverses com: L'Amic de Paper, l'Associació de Mestres Rosa Sensat, el grup Bibliomèdia dels Moviments de Renovació Pedagògica, el grup de treball de les biblioteques escolars del Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, la Facultat de Biblioteconomia i Documentació, el nucli de Biblioteques Escolars del Consorci de Barcelona, la Biblioteca Infantil i Juvenil de Can Butjosa de Parets del Vallès, entre d'altres.

1.2. Explicació del tema

Actualment la societat disposa d'un allau d'informació que requereix una manera diferent de treballar i d'entendre el món i planteja la necessitat d'una adaptació del model educatiu per aconseguir una utilització racional dels recursos i el desenvolupament de les habilitats per a l'accés i la gestió de la informació. Potenciar la competència lectora i l'agilitat en l'accés a diferents fonts és cabdal per al desenvolupament de la comprensió i l'optimització de la informació, que solament així pot convertir-se en veritable coneixement.

Objectiu de la llicència:

L'objectiu de la llicència és mostrar com les biblioteques escolars poden ser una eina imprescindible per propiciar el desenvolupament de nous plantejaments didàctics que afavoreixin que tot l'alumnat del centre assoleixi les competències bàsiques.

Es vol analitzar les diferents formes i solucions adoptades pels centres educatius que fan que les biblioteques promoguin la utilització de diferents recursos per afavorir el gaudi per la lectura i l'accés a la informació. També es vol analitzar com des de la biblioteca es fa possible el desenvolupament dels saber fer necessaris per tal que els nens, nenes i joves aconseguixin de manera gradual ser autònoms en el seu aprenentatge, en la construcció dels

coneixements, i desenvolupin hàbits i habilitats que els permetin continuar l'actualització i l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

Aquesta llicència té per finalitat fer una recerca educativa per analitzar com les biblioteques escolars poden ajudar tot l'alumnat a assolir les competències bàsiques i quines són les millors estratègies d'ús de les biblioteques que cal tenir en compte per aconseguir-ho. Es pretén analitzar com la biblioteca escolar ajuda a canviar estratègies metodològiques a les aules, com facilita a l'alumnat ser i actuar de manera més autònoma, pensar i desenvolupar recursos comunicatius a través de diferents mitjans -la paraula, la imatge, l'escriptura, la cerca d'informació-, tenir iniciativa, i també utilitzar la biblioteca com a recurs per a totes les àrees del currículum. També es pretén examinar fins a quin punt la comunitat educativa (alumnat, professorat i famílies) utilitza la biblioteca com a recurs per aprendre i per cercar informació.

Antecedents i estat actual dels coneixements científico-tècnics

La societat actual és una societat canviant des de diferents punts de vista -econòmic, social, professional i relacional- i és evident que els reptes que planteja la societat del segle XXI fan necessària una reflexió sobre quins han de ser els objectius de l'educació i quins haurien de ser els continguts i l'estructura del currículum. No hi ha dubte que són necessàries noves polítiques educatives que tinguin en compte aquestes realitats.

En la proposta dels nous decrets pels qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació Primària i Secundària es considera imprescindible el plantejament de competències bàsiques en el currículum, tot seguint les propostes europees que tenen una referència bàsica en l'informe: *La educación encierra un tesoro*: informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el siglo XXI, presidida por Jacques Delors <http://www.unesco.org/delors/delors_s.pdf>) i altres en els escrits d'autors com E. Morin, Ph. Perrenoud o Ph. Meirieu. En la introducció del currículum, l'annex 1 del Decret 142/2007, de 26 de juny de 2007 (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Número 4915 - 29.06.2007, pàgina 21832) es defineix competència com "la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment tenint en compte la dimensió social de cada situació".

Amb un plantejament competencial del currículum es pretén:

- Integrar els diferents aprenentatges tot impulsant la transversalitat dels coneixements.

- Potenciar que l'alumnat integri els seus aprenentatges, posant en relació els distints tipus de continguts i utilitzant-los de manera efectiva en diferents situacions i contextos.
- Orientar l'ensenyament en permetre identificar els continguts i criteris d'avaluació que tenen caràcter bàsic per a tot l'alumnat, i per orientar les distintes decisions relatives al procés d'ensenyament i aprenentatge.

En la proposta de decret es plantegen dos grups de competències bàsiques: unes més **transversals**, on s'inclouen les competències comunicatives que ens serveixen per comprendre i expressar la realitat, les metodològiques que activen l'aprenentatge, i les relatives al desenvolupament personal; i un segon grup, les més **específiques**, relacionades amb la cultura i la visió del món, que farà que les accions dels nois i noies siguin cada vegada més reflexives, crítiques i adequades.

Per a l'educació obligatòria, s'identifiquen com a competències bàsiques les vuit competències següents:

Les competències comunicatives:

1. Comunicativa lingüística i audiovisual
2. Artística i cultura

Les competències metodològiques:

3. Tractament de la informació i competència digital
4. Competència matemàtica
5. Aprendre a aprendre

Les competències personals:

6. Autonomia i iniciativa personal

Les competències específiques centrades en conviure i habitar el món:

7. Competències relatives al coneixement i interacció amb el món físic.
8. Competència social i ciutadana.

Per a l'assoliment de les competències bàsiques es proposa l'ús de determinades metodologies i recursos didàctics, entre elles la concepció, organització i funcionament de la biblioteca escolar.

1.3. Objectius i resultats proposats

Raons per plantejar la recerca

En aquests moments a Catalunya hi ha 785 centres educatius que estan portant a terme el programa d'innovació: biblioteques escolars "Puntedu", espai de coneixement, aprenentatge i gust per la lectura, que vol consolidar i impulsar el funcionament de la biblioteca escolar com a instrument bàsic d'aprenentatge en el desenvolupament de totes les àrees i per fomentar l'hàbit lector.

No hi ha dubte que la majoria d'aquests centres, per no dir tots, estan fent un gran esforç per posar en funcionament o bé per adequar la biblioteca que tenien al nou concepte de biblioteca "Puntedu".

Després del debat curricular que es va portar a terme amb tota la comunitat educativa, el Departament d'Educació ha publicat el Decret 142/2007, de 26 de juny de 2007 (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya Número 4915 - 29.06.2007) on s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària i secundària i on es considera imprescindible centrar el currículum en les competències bàsiques. En aquests decrets es proposa "l'ús de determinades metodologies i recursos didàctics, com la concepció, organització i funcionament de la biblioteca escolar" com un element a tenir en compte per ajudar a la consecució de les competències.

Cal que el professorat conegui i desenvolupi les metodologies que prioritzen el desenvolupament de les competències bàsiques, i és per tot això que em va semblar un bon moment per plantejar aquesta recerca: La biblioteca escolar, un recurs per a l'assoliment de les competències bàsiques.

Hipòtesis o preguntes que respondrà la recerca

Les preguntes que orienten la recerca són:

- ≈ Com ajuda la biblioteca escolar a canviar metodologies didàctiques a les aules?
- ≈ Com es poden optimitzar els recursos de les biblioteques en totes les àrees del currículum?
- ≈ De quines maneres les biblioteques faciliten l'adquisició de les competències bàsiques per a les diverses àrees del currículum?
- ≈ Quines estratègies permeten a la biblioteca acollir les realitats personals i socials de l'alumnat, possibilitant la motivació i significació de l'aprenentatge?
- ≈ Com relaciona el professorat de les diferents àrees els continguts de les seves matèries amb la biblioteca?

- ≈ Quin tipus de coordinació s'estableix entre la biblioteca i el professorat del centre?
- ≈ Quins canvis han propiciat les biblioteques en l'organització i coordinació del professorat del centre?

Antecedents i resultats previs que avalen la validesa de la hipòtesi de partida

Les preguntes que s'acaben de formular tenen com a marc de referència el treball que des de diferents instàncies educatives i del camp de la biblioteconomia han servit de fonament per al treball de les biblioteques escolars. No hi ha dubte que moltes de les recerques sobre els saber fer (procediments, habilitats, tècniques d'estudi...) escolars tenen com a punt de referència el treball amb els textos (tota mena de textos i en tota mena de suports) per a la construcció del coneixement. La literatura sobre aquesta temàtica és enorme: n'hi ha, per una banda, que se centren en les recerques sobre la comprensió lectora i les tècniques d'estudi (des de la perspectiva psicològica, com la de Sánchez de Miguel, a les més didàctiques com els premis de l'AM Rosa Sensat en què es relacionen les ciències socials o les naturals i la llengua, o la recerca més antiga recollida a Nogueroles, 1989-2002); i, per una altra banda, les que fan referència a la utilització i organització de la biblioteca (com per exemple el treball de Baró i Mañà, 1994).

Cal però reconèixer que des de la perspectiva que es pren en aquesta proposta hi ha poques recerques que intentin aplegar ambdues perspectives: les estructures organitzatives de les biblioteques i la seva incidència en els aprenentatges escolars. Per això, si cal parlar amb propietat, no hi ha antecedents que es plantegin des de la perspectiva que es proposa aquí la recerca, però sí que de la confluència de les recerques abans esmentades cal esperar uns resultats ben reeixits, tal com la pràctica dels projectes d'innovació està fent veure ja des del començament de la posada en pràctica de les biblioteques "Puntedu".

Objectius concrets del projecte

- Constatar com les biblioteques escolars ajuden a canviar les estratègies d'ensenyament-aprenentatge en els centres.
- Visibilitzar com una determinada organització de les biblioteques, i el paper que hi juga la implicació de l'equip docent i la direcció del centre, contribueix a l'èxit escolar de tot l'alumnat.
- Constatar en quins aspectes les biblioteques contribueixen a propiciar canvis significatius en el professorat.
- Fer conèixer estratègies d'ús de les biblioteques escolars que facilitin l'assoliment de les competències bàsiques.

A més dels objectius esmentats, amb aquesta recerca també s'espera:

- Mostrar la importància de les biblioteques escolars per propiciar nous plantejaments didàctics que ajudin a l'assoliment de les competències bàsiques de tot l'alumnat.
- Visibilitzar com les biblioteques contribueixen a la utilització dels diferents recursos educatius dels centres.
- Evidenciar com una determinada organització i funcionament de la biblioteca possibilita l'èxit de tot l'alumnat.
- Corroborar la importància de les biblioteques per potenciar l'hàbit lector, fomentar la lectura com a plaer i fer possible l'accés a tot tipus d'informació per poder fer el pas de la informació al coneixement.
- Mostrar els canvis que han propiciat les biblioteques en l'organització i coordinació del professorat del centre.
- Elaborar, a partir del recull de bones pràctiques situades (les pràctiques que responen a les característiques específiques dels contextos en què es desenvolupen), propostes d'organització i dinamització de la biblioteca que facilitin la posada en marxa de la biblioteca escolar en diferents contextos.

---

2. Treball dut a terme

---

2. Treball dut a terme

2.1. Disseny del pla de treball

El pla de treball que s'havia proposat al presentar el projecte és el que es mostra en el quadre següent:

SET 07	OCT 07	NOV 07	DES 07	GEN 08	FEB 08	MARÇ 08	ABR 08	MAIG 08	JUNY 08	JUL 08 / SET 08
Recerca bibliogràfica				Aplicació inst. recollida infor.				Revisió procés		
				Processament de la informació				Informe final de recerca		
	Revisió materials						Informes parcials			
	Elaboració inst. recollida infor.									
		Concretar calendaris								

Desglossament de les tasques del pla de treball

1r Trimestre:

Recerca Bibliogràfica.

Elaboració dels instruments de recollida d'informació: qüestionaris, pautes d'observació, guió entrevistes.

Contactes amb els centres educatius per concretar calendaris i primera visita als centres educatius.

2n Trimestre:

Aplicació dels instruments de recollida d'informació.

Visites a les biblioteques dels centres educatius.

Entrevistes al personal responsable de les biblioteques.

Entrevistes amb els equips directius dels centres objecte de la recerca.

Entrevistes a professorat, alumnat i famílies.

Anàlisi dels materials que fan servir.

Processament de la informació recollida.

Primera elaboració de l'informe amb la informació processada.

3r Trimestre:

Revisió del disseny de la recerca.

Elaboració informe final de la recerca.

Les variacions que s'han fet en relació a aquest pla són bàsicament de caràcter temporal. Hi ha hagut variacions en relació al temps ja que ha estat necessari dedicar-hi un trimestre més per dues raons:

1. La transcripció literal de les entrevistes realitzades i la seva anàlisi ha suposat molt més temps del que s'havia previst.
2. Es va voler fer una tercera sessió de treball amb tots els centres per contrastar les informacions que s'havien recollit i es va considerar conjuntament amb els centres de la recerca que el mes d'octubre era el més adequat per portar-ho a terme. De fet aquesta tasca, després es va allargar fins al mes de novembre.

El pla de treball que s'ha dut a terme és:

1r Trimestre curs 2007-08:

Recerca bibliogràfica.

Elaboració dels instruments de recollida d'informació: qüestionaris, pautes d'observació, guió entrevistes.

Contactes amb els centres educatius per concretar calendaris i primera visita als centres educatius.

2n Trimestre curs 2007-08:

Aplicació dels instruments de recollida d'informació.

Visites a les biblioteques dels centres educatius.

Entrevistes al personal responsable de les biblioteques.

Entrevistes amb els equips directius dels centres objecte de la recerca.

Entrevistes a professorat, alumnat i famílies.

Anàlisi dels materials que fan servir.

Processament de la informació recollida.

3r Trimestre curs 2007-08:

Processament de la informació recollida.

Primera elaboració de l'informe amb la informació processada.

Revisió del disseny de la recerca.

1r Trimestre curs 2008-09:

Validar amb els centres les informacions recollides en les sessions de treball

Elaboració informe final de la recerca.

El seguiment realitzat amb el supervisor del treball Sr. Artur Noguerol Rodrigo professor de Didàctica de la llengua de la Universitat Autònoma de Barcelona s'ha realitzat de forma sistemàtica i periòdica, tal com estava previst.

Altres activitats, relacionades amb la temàtica del treball, que s'han dut a terme:

- Curs: Bases Metodològiques per a la Recerca Educativa. Organitza: Departament d'Educació amb ICE de l'Autònoma.
- Jornada inicial de formació programa Biblioteques escolars, "Puntedu". Organitza: Departament d'Educació.
- Trobada amb professorat i bibliotecaris/es: Col·laboració entre les biblioteques escolars i les biblioteques públiques. III Saló del Llibre de Barcelona.
- Cicle de Conferències: Els Reptes Educatius del s. XXI. Organitza: Caixa Fòrum.
- IX Jornades d'Escoles 0-12: Des de l'escola construïm una nova cultura educativa. Organitza: Coordinació escoles 0-12.
- Viatge pedagògic a Eslovènia. Organitza: Revista In-fàn-ci-a de A.M Rosa Sensat.

2.2. Metodologia emprada

La investigació educativa és la que es proposa buscar solucions als problemes pràctics que planteja l'ensenyament i l'aprenentatge i això és el que s'ha pretès fer en aquesta recerca.

S'ha partit del paradigma naturalista i interpretatiu que té com a eix l'acceptació de la globalitat de la situació educativa, la substitució del principi de causalitat pel principi de complexitat (Putnam, citat per Carr, 1990) i l'aportació de l'etnografia que centra l'atenció en la interpretació.

La interpretació s'entén com a aportació de reflexions i propostes de les accions del professorat més que en l'eficàcia o ineficàcia de les mateixes. S'ha centrat en els factors de l'ensenyament i l'aprenentatge, més que en una pretesa dicotomia positivista "eficàcia- ineficàcia" que sol tenir poc sentit en la complexitat de les situacions docents.

La metodologia emprada ha estat bàsicament interpretativa i holística (Arnal, del Rincón i Latorre, 1992; Noguerol, 1998) per tant, el disseny general de la recerca i les eines bàsiques han estat mixtes però sobretot de tipus qualitatiu, orientades cap a la interpretació de la realitat, amb una triangulació múltiple de dades, és a dir recollint i analitzant dades des de diferents punts de vista per comparar-les i contrastar-les entre si. Les característiques generals comunes als corrents que empen aquesta metodologia en els seus dissenys de recerca són:

- La persona que realitza la investigació és l'instrument de mesura. Per això cal utilitzar la triangulació múltiple per (superar el biaix que pot produir la subjectivitat) evitar que els resultats siguin subjectius.
- El disseny de la investigació és emergent, és a dir, es va valorant i reconduint a mesura que avança la investigació.
- Es poden incorporar a la recerca descobriments que no s'havien previst al moment inicial (Serendipity)

Per a Kempis (1983) la triangulació consisteix en un control creuat entre diferents fonts de dades: personals, instrumentals i documentals o bé en la combinació de totes tres. En aquesta recerca s'ha utilitzat justament aquesta barreja de fonts de dades per contrastar els resultats. La triangulació múltiple s'ha fet a partir de dades extretes de diferents instruments (qüestionaris, entrevistes, observacions de camp i anàlisi de documents), de diferents entorns socials (els diversos centres) i els diferents participants (persones responsables de biblioteques escolars, equips directius, professorat, alumnat i famílies).

Els instruments emprats han estat aplicats a 10 centres educatius de primària i secundària i ZERs, públics i concertats, territorialment variats, que tenen projectes d'ús de la biblioteca escolar en estat de desenvolupament mitjà o avançat i en persones proposades pels centres educatius, seleccionades per la seva significació en el tema d'estudi i/o tenint en compte el cost d'oportunitat.

Els entorns socials, val a dir la mostra de centres, s'ha escollit sense pretensió de significació estadística, però amb la intenció que representin un ventall divers de centres i les conclusions que es preveuen no seran mecànicament aplicables (generalitzables), sinó que, tot tenint en compte la varietat de centres on s'ha dut a terme la recerca, han d'oferir referències útils per a contextos similars i donar orientacions i fer propostes més genèriques que facilitin la seva transferència a altres contextos diversos.

Els centres que han participat en la recerca són:

- CEIP Pompeu Fabra de Barcelona.
- CEIP Orlandai de Barcelona.
- CEIP Andreu Castells de Sabadell
- CEIP Rocafonda de Mataró
- CEIP Milagros Consarnau de l'Hospitalet
- ZER Requesens de Sant Climent Sescebes Girona
- SES Josep Comas i Solà de Barcelona.
- IES Santa Eulàlia de l'Hospitalet.
- Escola Joan Pelegrí de Barcelona.
- Escoles Pia de Granollers.

Pel que fa als participants, en cadascun dels centres s'han aplicat els diferents instruments als diferents col·lectius: professorat, alumnat i famílies.

Per al recull de dades de la recerca s'ha tingut en compte:

- L'observació directa de les biblioteques escolars (instal·lacions, dotació tecnològica, col·leccions, horari d'atenció, tipus d'activitats, observació d'activitats de l'alumnat a les biblioteques...) i de les biblioteques d'aula en els centres on estiguin funcionant.
- Les entrevistes a les persones responsables de les biblioteques en aspectes clau de gestió i funcionament, formació i dedicació, horaris, activitats, serveis ofertats, nombre de professorat i alumnat que fan servir la biblioteca, relació amb les àrees curriculars, grau de satisfacció, proposta de millores, qualitat del fons...
- Les entrevistes als equips directius sobre el paper que té la biblioteca en el centre, organització i relació amb el conjunt de les activitats pedagògiques del centre, incidència en els diferents nuclis de gestió i decisió...
- Les aportacions dels propis usuaris, alumnat, professorat i comunitat educativa, (freqüència de les visites, activitats que realitzen, serveis que fan servir, formació rebuda per a l'ús de la biblioteca i les fonts d'informació, grau de satisfacció, proposta de millores...).
- L'observació de la relació entre les biblioteques escolars amb les biblioteques públiques i altres institucions.

2.3. Descripció dels recursos utilitzats

La recerca no ha requerit recursos extraordinaris. S'ha consultat la documentació en paper i en format digital de què disposava cada centre; s'ha utilitzat una gravadora digital per enregistrar les entrevistes, l'equipament informàtic per al tractament de textos i el processament de la informació, amb programes adients, i per a la cerca d'informació relacionada amb el tema del treball, consulta a les biblioteques i a Internet.

Els instruments de recollida d'informació han estat: qüestionaris a les persones responsables de les biblioteques, guions per a les entrevistes a les persones responsables de les biblioteques, als equips directius, al professorat, a l'alumnat i a les famílies, guies d'observació de les biblioteques i de revisió de documents. Tots els instruments s'han elaborat en format paper i s'han administrat personalment als destinataris.

El qüestionari que es va passar a les 10 persones responsables de les biblioteques escolars (annex núm.1) es va elaborar a partir d'una proposta del Grup de Treball de Biblioteca Escolar del Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

Totes les entrevistes es van gravar, amb el permís dels interessats, amb una gravadora digital i posteriorment es van transcriure literalment per copsar amb la màxima fidelitat totes les respostes.

Les persones entrevistades en cada centre educatiu van ser proposades per l'equip directiu del centre en coordinació amb la persona responsable de la biblioteca. A tots els centres se'ls va fer la mateixa demanda i van respondre amb criteris de facilitat i oportunitat.

Es van fer fotografies digitals i es va gravar en vídeo digital alguna sessió durant les observacions a les biblioteques escolars, per complementar la recollida d'informació.

Qüestionari

El qüestionari que es va passar a les persones responsables de les biblioteques escolars tenia per objectiu obtenir una petita mostra de la realitat actual de les biblioteques escolars. El guió del qüestionari se centrava en obtenir informació en relació a:

- Descripció de la biblioteca: fons, personal, pressupost.
- Funcionament i ús de la biblioteca.
- Ús de la biblioteca per part de l'alumnat.
- Formació de l'alumnat en l'ús de la biblioteca i els seus materials.
- Accés i ús de la biblioteca per part del professorat.
- Serveis i activitats que ofereix la biblioteca a la comunitat educativa.
- Implicació de la comunitat educativa en la biblioteca.
- La biblioteca escolar i les altres biblioteques.

Entrevistes

Les entrevistes a les persones responsables de les biblioteques, als equips directius, al professorat, a l'alumnat i a les famílies, van ser entrevistes semi-estructurades. És a dir, que no es basaven en un guió tancat al qual respondre, sinó que es van fer centrant-se en la dinàmica de la conversa, tot seguint un guió orientatiu de preguntes, per tal de facilitar les respostes dels participants. Aquests guions (annex núm.2) s'han desenvolupat al voltant dels següents punts:

Entrevista amb la persona responsable de la biblioteca:

- Relació Biblioteca/Competències Bàsiques.
- Relació Biblioteca/ Comunitat Educativa

- Relacions Biblioteca/ Centre educatiu.
- Relacions Externes de la Biblioteca: (CRP, Zona educativa, B. Pública, Ajuntaments, Departament...
- Gestió i funcionament.
- Formació responsable Biblioteca.
- Formació Usuaris.
- Tipologia d'activitats proposades des de la Biblioteca.
- Grau de satisfacció.
- Propostes de millora.

Entrevista amb l'equip directiu:

- Valoració de la biblioteca escolar.
- Mesures que s'han adoptat des de l'equip directiu per afavorir el funcionament de la biblioteca.
- Aspectes que caldria millorar.

Entrevista amb el professorat:

- Accés i ús de la biblioteca per part del professorat.
- Com es pot incentivar l'alumnat en l'ús de la biblioteca des de les àrees.
- Possibilitats de col·laboració amb la biblioteca.
- Aspectes que caldria millorar.

Entrevista amb les famílies:

- Valoració global del funcionament de la biblioteca escolar.
- Relació biblioteca - comunitat educativa.
- Valoració i propostes de millora.

Entrevista amb l'alumnat:

- Valoració de l'organització de la biblioteca.
- Activitats possibles a la biblioteca des de les diferents àrees.
- Valoració global dels serveis de la biblioteca i propostes de millora.

- Observacions directes de biblioteques en situacions d'ensenyament aprenentatge, documentades amb fotografies i gravacions amb DVD.
- Anàlisi de documents i materials produïts per l'alumnat i el professorat en relació a la biblioteca.

Les entrevistes que es van dur a terme als equips directius, al professorat, a l'alumnat i a les famílies es van realitzar, com ja s'ha dit abans, amb les persones que es van proposar en cada centre educatiu tenint en compte el criteri d'oportunitat. Es van realitzar 55 entrevistes, recollint les opinions de 115 persones:

10 Persones responsables de la Biblioteca escolar

14 Persones dels equips directius

23 Professorat

47 Alumnat

21 Famílies

Anàlisi qualitatiu

L'anàlisi qualitatiu de les entrevistes s'ha fet utilitzant un sistema de categories. Les categories que s'han fet servir per analitzar les entrevistes s'han anat precisant a mesura que s'avançava en la lectura de les entrevistes. En un primer moment s'han tingut en compte les preguntes que orientaven la recerca com a origen de la categorització. Però, tenint en compte les respostes donades pels diferents actors, s'han anat reformulant les categories, el detall de les quals està sempre en relació amb les dades que han aparegut en cadascuna de les entrevistes. Per facilitar la constància de les diferents aportacions i matisos, segons el centre i la persona que ha participat, s'ha utilitzat la graella que apareix a l'annex número 3, aquesta és la versió definitiva després de les successives reestructuracions que ha anat rebent.

Les següents categories són les que definitivament s'han emprat per analitzar les opinions i estan relacionades amb:

- Currículum
- Competències
- Animació lectura
- Activitats Accés Informació
- Formació usuaris
- Canvis en l'ensenyament i l'aprenentatge
- Canvis coordinació amb el professorat
- Acolliment de tot l'alumnat

- Organització biblioteca escolar
- Concepte de biblioteca escolar
- Condicions biblioteca escolar
- Tasques persona responsable
- Comissió biblioteca escolar
- Organització biblioteca escolar/horari extraescolar
- Documents biblioteca escolar
- Relació biblioteca comunitat educativa:
  - Relació biblioteca escolar / professorat
  - Relació biblioteca escolar / famílies
  - Utilitat biblioteca escolar / famílies
  - Relació biblioteca escolar / CRP
  - Relació biblioteca escolar / CRP / formació
  - Relació biblioteca escolar / biblioteca pública
  - Relació biblioteca escolar / altres
- Dubtes
- Grau de satisfacció.
- Propostes de millora.

Revisió de documents

La revisió de documents té per objectiu constatar en quins documents marc dels centres s'inclou l'apartat de la biblioteca escolar i quins recursos es fan servir per informar la comunitat educativa que disposa d'aquest servei. No s'ha pretès fer ni una revisió exhaustiva ni una anàlisi del contingut dels documents, sinó solament fer-los servir per triangular els resultats obtinguts en les altres anàlisis.

S'han revisat els PEC, PCC i PAC dels 10 centres, així com la documentació que es fa servir per organitzar la biblioteca, per fer-ne difusió, per informar a les famílies de les activitats...

Per recollir la informació s'han fet servir les graelles que trobareu a l'annex número 4.

Les fotografies i les gravacions en vídeo com a exemple d'organització i utilització de la biblioteca escolar per part de l'alumnat s'han utilitzat com a complement i il·lustració de tota la informació recollida.

---

3. Anàlisi de dades

---

3. Anàlisi de dades

L'anàlisi de les dades la farem centrant-nos en els dos instruments bàsics emprats en la seva obtenció: el qüestionari, apartat 3.1; les entrevistes, apartat 3.2; i la revisió de documents, apartat 3.3.

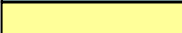

3.1. Qüestionari: Resultats obtinguts

El qüestionari ha estat passat a tots els responsables de les biblioteques escolars dels 10 centres educatius que han participat en la recerca, durant les sessions de treball que s'han dut a terme en el propi centre, entre els mesos de gener i abril del curs 2007-2008 (annex núm.1).

El qüestionari consta de 40 preguntes que s'han distribuït i analitzats en 10 grups temàtics que són els que apareixen en els apartats 3.1.1. al 3.1.10

Els resultats es mostren a continuació en diverses taules i després de cada presentació d'aquestes taules, es fa una breu síntesi interpretativa de les mateixes.

LLEGENDA DE LA CODIFICACIÓ DELS CENTRES

Centres ZER:	
CEIP (Centres d'Infantil i Primària)	
IES (Centres de Secundària)	
Concertats (E.I., E.P. i Secundària)	

DESCRIPCIÓ DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquestes dades, amb propietat, cal situar-les al marc general de la recerca ja que mostren les dades bàsiques dels centres educatius que hi han participat.

	Infantil i Primària (CEIP)			Infantil, Primària i Secundària			Secundària (IES)		
	< 240	240 -470	> 470	< 420	420 - 800	> 800 1500	< 180	180 - 380	> 380
Alumnat									
Professorat	18- 20	32-35				> 150		128	61
>100.000 hab.	XX	XX	X			X		X	X
30.000 hab.> <100.000 hab.						X			
<30.000 hab.	X								

Els centres educatius on s'ha passat el qüestionari, que han participat en la recerca, estan situats majoritàriament a l'àmbit urbà i en ambients

socioculturals diferents. S'ha tingut en compte quatre tipologies d'escoles: infantils i primària d'una (2) o dues línies (3), ZER (1), secundària (2) i centres amb infantil, primària i secundària (2).

Tots els centres participants en la recerca estan desenvolupant el projecte d'innovació educativa "Puntedu", alguns han iniciat el treball a la biblioteca amb el projecte i altres feia anys que tenien la biblioteca en funcionament.

3.1.1. Descripció de la biblioteca

La biblioteca disposa d'ordinadors?

	<i>Amb connexió a I</i>			<i>Exclusiu catàleg</i>			<i>Altres sense connexió</i>			<i>TOTAL</i>		
	1/2	3-6	>6	1-2	3-6	>6	1-2	3-6	>6	1-6	6-12	>12
Ordinadors ús bibliotecari		X										
Ordinadors ús alumnat	NC											
Ordinadors ús bibliotecari	XXX X			XX						6		
Ordinadors ús alumnat	XXX X		X				X			5	1	
Ordinadors ús bibliotecari		X		X						4		
Ordinadors ús alumnat		XX								2		
Ordinadors ús bibliotecari	X			X								
Ordinadors ús alumnat	XX		X									X

Quins altres usos es dona a la biblioteca?

	<i>NOMBRE DE CENTRES</i>										
Cap altre ús, només com a biblioteca				X						X	
Classes de reforç	X		X				X	X			
Espai per a reunions, conferències, actes culturals	X	X	X		X	X	X	X			
Aula							X	X			
Espai disciplinari											
Altres: Aula de lectura			X				X	X	X		
Altres: Aula d'acollida matins						X					

Actualment l'espai de la biblioteca s'utilitza per a serveis específics de biblioteca i com a espai per a reunions o actes culturals. Els centres que la utilitzen com a classe de reforç, o puntualment com a aula, és degut a manca d'espai però sempre es respecta l'horari de la biblioteca.

El nombre d'ordinadors ubicats a la biblioteca és mínim en tots els centres menys un, tot i que en dos centres hi ha una aula d'ordinadors al costat de la biblioteca, la qual cosa en facilitaria la seva utilització com formant-ne part.

3.1.2. Fons

Quin és el nombre de documents de la biblioteca

Tipus de documents	Nombre d'exemplars o títols vius									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Llibres (monografies)	790X4	6861	4500	3000	9000	6000	3300	4000	6000*	7000S 6000P
Revistes	144X4	10	5	5	5	15	30	12	23	4S 4P
Diaris	1X4	2	1	-----	-----	2	1	4	2	3
Diapositives	-----	80A	NC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Vídeos	15X4	150 AP	NC	-----	150	250	200	40	432	1500
Cassettes	-----	20	EX	-----	POCS	-----	-----	20	-----	-----
Cd-Rom	12X4	200	30	4	---A INF	-----	80	20	-----	2250S 250P
Cd-audio	10X4	150	**	-----	**	-----	100	10	-----	NC
DVD	50X4	63	100	-----	POCS	30	100	10	172	NC
Jocs	12X4	10	NC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	NC
Altres	-----	58	NC	-----	-----	-----	-----	-----	-----	NC

* Total documents 15.970 ** Són a l'aula de música

Com està catalogat el fons?

	Completament				En curs				No			
Manual												
Informatitzat amb e-pergam		XX			X	XXX	XX	XP X CO PSA				
Informatitzat amb...												

Com s'ordenen els documents a la biblioteca?

CDU				Per cicles				Per autors			
X	XXXX	XX	XX		XX				X*		

*El fons d'imaginació

Si es tenen en compte les directrius de la IFLA/UNESCO les quals proposen que la biblioteca escolar més petita hauria de tenir almenys 2.500 títols rellevants i actualitzats, la totalitat dels centres d'aquesta recerca tenen aquest fons de llibres. S'observa que la majoria disposa de revistes però els centres de secundària en tenen moltes més que els centres de primària. Pel que fa a les diapositives i cassetes estan desapareixent de les biblioteques per obsolets. Els centres de secundària disposen de més materials audiovisuals que els de primària.

Tots els centres menys un, estan catalogant el fons amb el programa *e-pergam* ordenant els documents amb la CDU tot i que algun centre per a l'alumnat d'educació infantil i cicle inicial ho té per autors o cicles educatius.

3.1.3. Personal

Persona o persones que atenen la biblioteca	Nombr e	Hores que hi dediquen en total	Tasques que duen a terme (nombre d'escoles)	Ha fet especialització biblioteques
Titulat o estudiant de biblioteconomia				
Professor/a	1	6	Atendre alumnat i tasques d'organització	
Pare / mare				
Alumne/a				
Monitor/a				
Altres Responsables	1	12.30h	Atendre alumnat i tasques d'organització	Cursos
Qui coordina:	Responsable biblioteques			Postgrau

Persona o persones que atenen la biblioteca	Nombr e	Hores que hi dediquen en total setmana	Tasques que duen a terme (nombre d'escoles)	Ha fet especialització biblioteques
Titulat o estudiant de biblioteconomia	1 1	10 12	Catalogació (1), bibliotecària (1)	
Professor/a	3 3 4 6 5	24.5 0,2 5 24, 5 20	Gestió i dinamització (2), comissió (1)	Cursos(2), Postgrau (1)
Pare / mare	1 1 1 8	10 1 1	2 Préstec (1), teixells (1) Catalogació(1)	
Alumne/a				
Monitor/a	1 1	3	5 Vigilància (1)	
Altres Responsables				
Qui coordina:	Comissió biblioteca (1), Responsable (4)			

Persona o persones que atenen la biblioteca	Nombr e	Hores que hi dediquen en total setmana	Tasques que duen a terme (nombre d'escoles)	Ha fet especialització biblioteques
Titulat o estudiant de biblioteconomia	1	16	Vigilància i Informatització(1)	
Professor/a	1 1	9 9	Dinamització (1) Dinamització i Informatització (1)	Cursos(2)
Pare / mare				
Alumne/a				
Monitor/a				
Altres Responsables				
Qui coordina:	Responsable (2)			

Persona o persones que atenen la biblioteca	Nombr e	Hores que hi dediquen en total setmanals	Tasques que duen a terme (nombre d'escoles)	Ha fet especialització biblioteques

Titulat o estudiant de biblioteconomia	1*	1	32	25	Gestió i dinamització (2)	Sí (2)
Professor/a						
Pare / mare						
Alumne/a						
Monitor/a	1*	2	19		Suport, Préstecs (2)	
Altres Responsables						
Qui coordina:	Bibliotecaria.(1)					

Tots els centres educatius disposen d'una persona amb hores de dedicació exclusiva que és la responsable i alhora coordinadora de la biblioteca escolar. Els centres d'infantil i primària hi dediquen una mitjana de 12 hores i mitja setmanals, els de secundària, 9h i els concertats, 28h setmanals. La diferència entre les escoles públiques i les concertades es deu a què a les escoles concertades la persona responsable és titulada en biblioteconomia i té dedicació exclusiva a la biblioteca. En canvi a la resta d'escoles la persona responsable és professorat del centre, majoritàriament sense formació especialitzada però participant en la formació del programa Puntedu. Les tasques prioritàries que duen a terme tots els responsables són: atendre l'alumnat, dinamitzar tot proposant activitats i tasques d'organització (atenció, dinamització i organització.)

Dels deu centres, tres disposen d'estudiants de biblioteconomia en pràctiques amb una mitjana de dedicació de 12h setmanals amb tasques de catalogació i suport. Tres centres disposen de monitors o becaris amb tasques de vigilància i préstec en horari no lectiu.

Els pares i les mares col·laboren poc amb la biblioteca, únicament en els centres d'infantil i primària i només en tasques de suport i catalogació.

3.1.4. Pressupost de la biblioteca

Pressupost total		7.000	6.150	4.750	5.720		7.500			
		€	€	€	€		€			
Pressupost ordinari del centre		2.200	1.650	250€				1.500	3.000	8.000
		€	€					€	€	€
Aportacions dels departaments *	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
AMPA		2.800								
		€								
MEC *		2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500			
		€	€	€	€	€	€			
Subscripcions					350€					
Premi Baldori Reixach										
Pla de suport							3.000			
							€			
Altres: ZER	500€									

*Aportació única per 3 anys

Dels deu centres de la recerca, quatre no tenen un pressupost específic per a la biblioteca, depèn dels projectes o dels diners disponibles, la resta tenen una

part del pressupost ordinari anual del centre dedicat a biblioteca que oscil·la entre 250€ i 2.200€ a centres d'infantil i primària i de 1.500 a 8.000€ els centres de secundària públics i concertats. Només un centre rep una aportació regular de l'AMPA i dues aportacions més, amb quantitats no especificades, per a projectes concrets.

Cal ressaltar les aportacions fetes pel Departament d'Educació a tots els centres com a participants del projecte Puntuadu, es tracta d'una aportació única per tres anys, més una altra aportació del MEC a les escoles públiques.

3.1.5. Ús de la biblioteca per part de l'alumnat

En horari lectiu, l'alumnat accedeix a la biblioteca en grup classe amb el professorat?							
SI				NO			
1	4	2	2		1		

Quina és la funció del mestre/professor quan els porta a la biblioteca?	Sempre	A vegades	Mai
Dur a terme activitats preparades per ell mateix			
Dur a terme activitats programades per la comissió de biblioteca			
És el bibliotecari qui condueix la sessió			
Altres: Cerca d'informació	X		
Dur a terme activitats preparades per ell mateix		X X X	
Dur a terme activitats programades per la comissió de biblioteca		X X X	
És el bibliotecari qui condueix la sessió	X	X X X	
Altres: Portar el préstec	X		
Dur a terme activitats preparades per ell mateix		X X	
Dur a terme activitats programades per la comissió de biblioteca		X	X
És el bibliotecari qui condueix la sessió		X X	
Altres: Sessions de lectura		X X	
Dur a terme activitats preparades per ell mateix	X		
Dur a terme activitats programades per la comissió de biblioteca			
És el bibliotecari qui condueix la sessió		X	

Com accedeixen a la biblioteca, en horari lectiu?	En horari predeterminat	Segons les necessitats docents
A partir del curs.....	P-3	P-3
Hores setmanals	0.5h	
A partir del curs.....	P 3 P3 P3 4t P3	P3 P3 P3

Hores setmanals	1 h	1h	1h	1h	1h	SN*	SN	NC
A partir del curs.....	1r ESO		1r ESO					1r ESO
Hores setmanals	SN		12h					NC
A partir del curs.....	1r ESO		1r ESO		1r ESO		1r ESO	
Hores setmanals	SN		35		SN			

* segons necessitats

En horari lectiu, l'alumnat pot accedir a la biblioteca sense professorat?	SI					NO			
Només si hi ha el bibliotecari o el professorat responsable de biblioteca									
Només en hores d'esbarjo									
Si cal anar buscar llibres de consulta					X				
En cas afirmatiu:									
Només si hi ha el bibliotecari o el professorat responsable de biblioteca	X	X	X	X					X
Només en hores d'esbarjo									
Si cal anar buscar llibres de consulta	X								
En cas afirmatiu:									
Només si hi ha el bibliotecari o el professorat responsable de biblioteca		X			X				
Només en hores d'esbarjo		X			X				
Si cal anar buscar llibres de consulta									
En cas afirmatiu:									
Només si hi ha el bibliotecari o el professorat responsable de biblioteca		X			X				X
Només en hores d'esbarjo		X							
Si cal anar buscar llibres de consulta		X							
En cas afirmatiu:									

La biblioteca està oberta en horari extraescolar?	
En quin temps	Qui se n'ocupa
Tres migdies durant 1 hora	Monitor
Dilluns d'1 a 1.30h, dijous de 17 a 17.30h	Comissió
Cada dia de 14 a 15h i dimarts i dijous de 17.15 a 18.30h	Monitor/a
Cada tarda dimarts, dijous i divendres de 2 a 3 h a partir de la 5h	Equip directiu
Tardes de dilluns a dijous	Becari/Monitor
De 9 a 19h tots els dies de dilluns a divendres ininterrompudament.	Monitora B.
De 8 a 9h i de 17 a 19h de dilluns a divendres	Monitors

Què acostumen a fer a la biblioteca?

(0=Mai o quasi mai, 1=De tant en tant, 2=Sovint, 3=Sempre o quasi sempre)

En horari lectiu	Activitat	En horari no
F		
3	lectura d'obres de ficció	
2	hora del conte	
0	deures escolars	
2	consulta de documents en sala	

3	préstec d'obres de ficció	
1	préstec de documents de coneixements	
0	treballs en grup	
1	connexió a internet	
2	recerca d'informació	
0	xats, correus electrònics	
0	jugar amb els ordinadors	
1	utilitzar els ordinadors per a preparar els treballs (aplicacions ofimàtiques)	
2	lectura de diaris i revistes	
1	visionat i audició de materials audiovisuals	
1	consulta de dossiers elaborats per la biblioteca	
0	consulta de materials preparats pel professorat	
2	consulta de treballs d'alumnat	
2	assistència a activitats programades: exposicions, trobades amb autors...)	

En horari lectiu					Activitat	En horari no				
A	B	C	D	E		A	B	C	D	E
3	3	2	2	2	Lectura d'obres de ficció	2		0	3	
3	3	3	0	3	hora del conte	0		1	0	
1	0	1	0	1	deures escolars	2		0	1	
2	2	1	1	1	consulta de documents en sala	2		1	1	
3	3	2	3	3	préstec d'obres de ficció	0		3	3	
3	2	1	1	3	préstec de documents de coneixements	0		1	3	
2	1	1	0	1	treballs en grup	0		3	3	
2	2	1	2	1	connexió a internet	2		0	1	
2	2	1	0	1	recerca d'informació	2		0	1	
0	2	0	0	1	xats, correus electrònics	2		0	0	
2	0	0	0	0	jugar amb els ordinadors	0		0	0	
1	2	1	0	1	utilitzar els ordinadors per a preparar els treballs (aplicacions ofimàtiques)	2		0	1	
1	3	2	2	1	lectura de diaris i revistes	3		2	1	
0	2	0	2	1	visionat i audició de materials audiovisuals	2		2	0	
2	-	1	0	0	consulta de dossiers elaborats per la biblioteca	1		0	0	
2	2	0	0	0	consulta de materials preparats pel professorat	1		0	0	
2	1	1	0	1	consulta de treballs d'alumnat	1		0	0	
2	1	2	1	3	assistència a activitats programades: exposicions, trobades amb autors...)	2		1	0	
				3	Altres activitats: Conta Contes per part de les famílies de P-3 a 6è					

En horari lectiu		Activitat	En horari no	
G	H		G	H
3	2	lectura d'obres de ficció		2
		hora del conte		
1	2	deures escolars		3
	2	consulta de documents en sala		2
3	2	préstec d'obres de ficció		2
	1	préstec de documents de coneixements		1
3	1	treballs en grup	3	1
1	2	connexió a Internet	3	2
2	2	recerca d'informació	2	2
	0	xats, correus electrònics		0
	0	jugar amb els ordinadors		0
1	2	utilitzar els ordinadors per a preparar els treballs (aplicacions ofimàtiques)	3	2
2	2	lectura de diaris i revistes		1

3	0	visionat i audició de materials audiovisuals	3	0
	0	consulta de dossiers elaborats per la biblioteca		0
2	0	consulta de materials preparats pel professorat	3	0
	1	consulta de treballs d'alumnat		0
2	0	assistència a activitats programades: exposicions, trobades amb autors...)		0

En horari lectiu		Activitat	En horari no	
I	J		I	J
	1	lectura d'obres de ficció		1
	0	hora del conte		0
	0	deures escolars	2	3
	3	consulta de documents en sala	2	2
	1	préstec d'obres de ficció	2	1
3	1	préstec de documents de coneixements	2	2
2	2	treballs en grup	1	3
2	3	connexió a internet	2	3
2	3	recerca d'informació	2	1
	1	xats, correus electrònics		0
	0	juguar amb els ordinadors		2
	1	utilitzar els ordinadors per a preparar els treballs (aplicacions ofimàtiques)	3	0
2	0	lectura de diaris i revistes	2	1
	1	visionat i audició de materials audiovisuals		1
2	1	consulta de dossiers elaborats per la biblioteca	1	1
	1	consulta de materials preparats pel professorat		1
	1	consulta de treballs d'alumnat		1
2	1	assistència a activitats programades: exposicions, trobades amb autors...)	1	0

En horari lectiu, tots els centres menys un accedeixen a la biblioteca en grup classe, alguna vegada amb el professorat, per fer activitats preparades o de recerca d'informació. La persona responsable de la biblioteca pot també, si s'escau, conduir la sessió. Habitualment els grups classe tenen un horari predeterminat i pocs grups hi accedeixen segons les necessitats docents.

Les activitats que es fan més sovint als centres educatius d'educació infantil i primària són:

- Lectura i préstec d'obres de ficció
- L'hora del conte
- Préstec de documents de coneixements. En aquesta activitat es constata la diferència entre les escoles que treballen sense llibres de text i/o projectes que acostumen a fer-ho molt més sovint
- La connexió a Internet i la recerca d'informació són activitats que es fan sovint

Les activitats que es fan més sovint als centres educatius de secundària són:

- Connexió a Internet
- Recerca d'informació
- Treballs en grup
- Deures

- Préstecs
- Estudiar

Es constata que les escoles de primària tenen oberta la biblioteca molt poc en horari extraescolar en relació als centres de secundària que la tenen oberta pràcticament totes les tardes i que la utilitzen sobretot per fer deures escolars, treballs en grup, consultes i recerques a Internet.

En els centres educatius d'educació infantil i primària i en els de secundària només es pot accedir a la biblioteca si hi ha la persona responsable o el monitor/a, això tant en horari lectiu com no lectiu.

3.1.6. Formació de l'alumnat en l'ús de la biblioteca i els seus materials

Es fan accions per formar l'alumnat en l'ús de la biblioteca i els seus materials (presentacions i visites, exposicions, tallers, jocs de biblioteca, revista...)										
Visites a altres biblioteques	X	X		X	X	X				
Presentacions	X					X				
Jocs de biblioteca	X		X	X						
Exposicions		X	X							
Exploradors de biblioteques		X								
Consulta de fons							X			
Formació en l'ús de la biblioteca								X	X	

Qui du a terme, preferentment, les accions relacionades amb la lectura?										
Bibliotecari o professorat responsable de la biblioteca					Professorat tutor			Professorat especialista		
		X				X				
X	X	X	X	X	X	X	X		X	
	X		X					X		
X			X							X

Es fan activitats de formació relacionades amb la cerca d'informació (consulta al catàleg, cerques a Internet, consulta dels documents, presa de notes...)?										
Cerques a Internet	X	X					X	X	X	X
Consulta dels documents		X		X			X	X	X	
Consulta al catàleg		X	X		X				X	
Elaborar informació		X					X	X		
Cerques per projectes de classe				X						
Cercar informació del que treballen a les lectures						X				
Variable Mediateca										X
Amb quina freqüència: (0=Mai o quasi mai, 1=De tant en tant, 2=Sovint, 3=Molt sovint, 4=Segons necessitats)	4	1	3	1	N	C	1	N	C	1
	SI					NO				

Es forma l'alumnat a mesura que necessita conèixer un procediment o un recurs?	1	4	2	1		1		
La formació en l'ús de la informació es relaciona amb necessitats concretes derivades de la docència (per exemple, en el context d'un treball de recerca, projecte de treball, tasca escolar...)?	1	5	2	1				1

Qui du a terme, preferentment, les accions de formació en l'ús de la biblioteca i de la informació? (si es fa coordinadament, es pot assenyalar més d'una resposta)													
Bibliotecari o professorat responsable de la biblioteca					Professorat tutor					Professorat especialista			
X					X					X			
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	
X		X						X					
XX													
									SI		NO		
Les accions de formació s'articulen en un programa									4	1J	1	2	1

En quins documents marc del centre es recullen les programacions de formació que afecten la biblioteca?	SI					NO o en procés				
La biblioteca forma part del projecte educatiu del centre	X									
S'estableixen les seves funcions						X				
Existeix un pla de lectura del centre						X				
Es contempla la formació en l'ús de la informació	X									
Es fa un pla de treball anual per a la biblioteca del centre						X				
La biblioteca està contemplada en el reglament de règim intern						X				
La biblioteca forma part del projecte educatiu del centre	X	X	X	X	X					
S'estableixen les seves funcions	X	X	X	X						X
Existeix un pla de lectura del centre	X	X					X	X	X	
Es contempla la formació en l'ús de la informació	X	X		X			X		X	
Es fa un pla de treball anual per a la biblioteca del centre	X	X	X		X				X	
La biblioteca està contemplada en el reglament de règim intern		X	X		X	X			X	
La biblioteca forma part del projecte educatiu del centre						X				
S'estableixen les seves funcions						X				
Existeix un pla de lectura del centre	X									
Es contempla la formació en l'ús de la informació	X									
Es fa un pla de treball anual per a la biblioteca del centre	X									
La biblioteca està contemplada en el reglament de règim intern						X				
La biblioteca forma part del projecte educatiu del centre	XX									
S'estableixen les seves funcions	X					X				
Existeix un pla de lectura del centre						XX				
Es contempla la formació en l'ús de la informació						XX				
Es fa un pla de treball anual per a la biblioteca del centre	XX									
La biblioteca està contemplada en el reglament de règim intern	X					X				

La formació de l'alumnat en l'ús de la biblioteca i els seus materials en els centres d'educació infantil i primària es fa a partir de jocs i visites a altres biblioteques, i a secundària posen més l'accent en la formació de l'ús i en la forma com s'ha de consultar el fons.

Es fan activitats de formació relacionades amb la cerca d'informació (consulta al catàleg, cerques a Internet, consulta dels documents...) però en general no

de forma sistemàtica sinó a mesura que l'alumnat ho necessita en relació a una tasca escolar determinada, la realització d'un projecte en el context d'un treball de recerca...

Les accions relacionades amb la formació les han dut a terme el professorat de la biblioteca i el tutor o el professor especialista, depenent de si són centres de primària o secundària. Només la majoria de centres de primària ho tenen articulats en un programa.

En relació en quins documents marc del centre està recollit el projecte de la biblioteca destaca que la majoria de centres ho té incorporat en el projecte educatiu tot i que hi ha aspectes com el reglament de règim intern que està en revisió i d'altres com el Pla de lectura que s'està iniciant, motiu pel qual fan constar que està en procés.

3.1.7. Accés i ús de la biblioteca per part del professorat

Assenyala per a què utilitza el professorat la biblioteca	SI				NO			
Preparar les classes amb materials de la biblioteca		3	1	2	1	1	1	
Preparar les classes sense materials de la biblioteca			1	1	1	4	1	1
Consultar el fons	1	5	1	2				
Preparar materials pels alumnes per treballar temes específics (elaborar bibliografies, preparar dossiers...)		4	1		1	1	1	2
Seleccionar fons per treballar temes específics		3	1		1	2	1	2
Fer activitats pròpies de la seva àrea curricular	1	2	2	2		3		
Fer reunions, entrevistes	1	5	1	1			1	1
Consulta a Internet	1	5	2	1				1
Lectura (ficció, diaris i revistes...)		1	2	1	1	4		1
Conèixer les novetats	1	2	1	2		3	1	
Fer préstec individual	1	3	1	2		2	1	
Fer préstec seminaris i departaments				1	1	5	2	1
Fer préstec aula	1	4	1	1		1	1	1
Fer préstec								
Fer préstec								
Altres: tertúlia literària		1						
El professorat s'assegura que la biblioteca disposa dels materials que recomanen?	1	4	2	2		1		

De quina manera col·labora el professorat amb la biblioteca? (0=Mai o quasi mai, 1=De tant en tant, 2=Sovint, 3=Molt sovint)										
Proposa adquisicions	2	2	2	1	1	1	2	2	1	1
Ajuda a revisar el fons i a eliminar els materials no actuals	1	0	2	0	1	1	1	1	1	0
Proposa activitats	1	2	1	1	1	2	2	1	0	1
Col·labora en les activitats	2	2	2	1	3	2	2	2	2	1
Elabora materials per a la biblioteca (bibliografies, seleccions, dossiers temàtics)	1	1	0	0	0	1	2	1	0	0

Col·labora en les tasques tècniques	3	0	1	0	3	0	1	0	0	0
Col·labora en la programació i la formació dels alumnes en l'ús de la informació	3	3	3	2	2	1	3	1	NC	1

Com incentiva el professorat l'ús de la biblioteca entre l'alumnat?										
Utilitzant un mètode que impliqui el recurs a fonts d'informació	2	3	3	1	1	1	2	2	2	2
Lectures obligatòries	2	1	1	2	2	1	3	3	3	1
Fomentant l'hàbit de la lectura mitjançant activitats específiques	2	2	3	3	3	2	2	1	2	1
Proposant lectures (no obligatòries)	2	2	3	2	2	1	3	2	2	0
Facilitant l'accés de l'alumnat a la biblioteca en hores de classe	3	1	3	1	3	0	3	2	1	2
Treballant amb l'alumnat a la biblioteca	1	1	2	3	1	1	3	2	1	2
Formant l'alumnat en l'ús de les fonts	2	3	0	2	1	0	3	1	1	1

Quines àrees/especialitats/cicles fomenten més l'ús de la biblioteca? (ordeneu prioritàriament)										
Coneixement del medi social	1	1	2	3		3	2		1	2
Coneixement del medi natural	1	1	3	3		2	3		2	
Llengües	2	3	1	2		1	1	1	3	1
Música					2				3	
Expressió artística		4								
Eixos transversals		5								
Educació infantil/llengua/projectes				1						
Tutors					1					
Aula d'Acollida/Aula Oberta							4			

El professorat utilitza la biblioteca per:

- Preparar les classes amb materials de la biblioteca
- Consultar el fons
- Fer activitats pròpies de la seva àrea curricular
- Consultar Internet
- Fer reunions i entrevistes
- Per conèixer novetats i fer préstecs.

Quan recomanen algun material normalment s'asseguren que la biblioteca disposi del que recomanen, i les àrees que fomenten més l'ús de la biblioteca són:

- Llengües
- Coneixement el medi social

- Coneixement del medi natural.

El professorat incentiva l'ús de la biblioteca entre l'alumnat:

En els centres d'educació infantil i primària:

- Fomentant l'hàbit de la lectura d'obres de ficció
- Proposant lectures no obligatòries
- Facilitant l'accés a l'alumnat en hores de classe.

En els centres d'educació secundària:

- Lectures obligatòries d'obres de ficció
- Utilitzant un mètode que impliqui el recurs a fonts d'informació.

El professorat col·labora en les activitats que es proposen des de la biblioteca, en la formació de l'alumnat, en l'ús de la informació i alguns en tasques tècniques.

3.1.8. Serveis i activitats que ofereix la biblioteca a la comunitat escolar

Indiqueu els serveis que la biblioteca ofereix a la comunitat escolar i a qui s'adrecen.

Tipus de servei	Alumnat				Professorat				Altres			
	1	4	1	2	1	4	2	2	1	2		1
Consulta	1	4	1	2	1	4	2	2		2		1
Elaboració de materials específics (dossiers, bibliografies, selecció de recursos web, guies de lectura...) elaborats per la biblioteca		3	1	2		4	1	2	1	2		2
Préstec de materials de consulta	1	4	2	2	1	4	1	2		2		2
Préstec d'obres de ficció	1	5	2	2	1	2	1	2		1		2
Informació de novetats (exposicions, bibliografies...)	1	5	1	2	1	3		2		2		1
Lectura	1	4	2	2	1	3		1		1		1
Préstec interbibliotecari	1	1	1		1	3						
Formació d'usuaris	1	5	1	2		2						
Xerrades	----	2	1	1	----	3	1	12		1		

Creieu que la biblioteca hauria d'oferir altres serveis o programar altres activitats?	SI				NO			
	1	3	2	2	1			
Quins?								
Materials específics elaborats per la bibliotec. Programar més actv. d'animació lectora i amb materials audiovisuals	Clubs lectura adults (2) Club lectura 6è. Accés Internet (1) Activitats fora horari lectiu (2) Més hores de formació usuaris (1)							

Horari extraescolar(1) Xerrades Conferències Lectures dirigides	Totes les accions que inter-relacionin biblioteca i currículum. Activitats integrades en a la vida escolar: Sant Jordi, diada la dona.... Activitat obertes a pares. Formacions específiques per al professorat en l'accés d'informació. Pla lector.
--	--

Per quines causes no es poden oferir aquests serveis? (Prioritzeu de l'1 -principal causa- al 9 -darrera causa-)									
Manca d'hores del bibliotecari o professorat responsable	1		2	1	1	-	1	1	1
Manca d'espai	3					-	2		7
Manca de preparació específica de qui s'ocupa de la biblioteca	4	2			3	-			6
Manca d'interès per part de la comunitat escolar						-			3
Manca de fons			3	4		-		2	
Manca d'aparells					4	-		3	5
Manca de recursos humans	2	1	1	2	2	-			2
Manca de recursos econòmics		3		3		-	3		4

Els serveis que la biblioteca ofereix a la comunitat educativa estan adreçats fonamentalment a l'alumnat i al professorat.

La majoria de centres creuen que s'haurien de programar activitats adreçades a pares i mares, i els que no ho fan actualment creuen que s'haurien de programar activitats fora de l'horari lectiu. Aquests serveis no es poden oferir per manca de recursos humans.

3.1.9. Implicació de la comunitat escolar en la biblioteca

Existeix comissió de biblioteca?	SI				NO			
	1	5	1	1			1	1

En cas afirmatiu, indiqueu la composició de la comissió de biblioteca:																				
Membres	Nombre									Hores dedicació setmanal										
Professorat	3	4	2	4	6	4	1		1	4h	NC	P	20h	1h	N	C				
Alumnat	---																			
Equip directiu	---	1	1				1		1	1h	NC				N	C		1h		
AMPA	---				1									2h						
Bibliotecari	1		1		1	1			2		NC			5h	N	C				
Altres:Mares	---				1	7	1							14h	N	C				
Càrrecs																				
Professorat	EI,E.E.				Tutors/tutores				Cap de departament											
Alumnat																				
Equip directiu					Direc. Cap d'est.				secretaria				Director pedagògic							

AMPA		secretaria		
Bibliotecari	Mestre Primària	Mestre Primària		Bibliotecari/a
Altres			Professora Aula d'Acoll.	

Qui coordina aquesta comissió
Responsable Puntedu
Responsable Puntedu (5)
Responsable Puntedu (1)
Responsable Puntedu (1)

Quines funcions té la comissió?										
Establir la política de la biblioteca		X	X	X		X	X			X
Planificar el funcionament	X	X	X	X	X	X	X			X
Preparar activitats	X	X		X	X	X	X			X
Establir la programació		X		X	X					X
Elaborar i/o revisar la memòria	X	X	X	X	X	X				X
Coordinar la biblioteca i el claustre	X	X	X	X	X	X				
Gestionar les adquisicions	X	X	X	X	X	X	X			X
Incentivar l'ús de la biblioteca		X	X	X	X	X	X			X
Aprovar i controlar el pressupost		X		X			X			X
Coordinar la biblioteca amb l'exterior		X	X		X		X			X
Fer l'acta dels acords presos		X	X	X		X				X
Donar conèixer activ. CRP			X							
Traspàs d'informació						X				

Quantes reunions per curs es fan?	4-5	20	15-20	10-12	10-20	10	3			35
-----------------------------------	-----	----	-------	-------	-------	----	---	--	--	----

On es fan públiques les decisions de la comissió?
A les escoles
Claustre (2), Consell escolar (1), Fulls informatius setmanals (1,) Depèn (1), Actes (1)
Claustre, si s'escau C. Escolar
Actes

A través de quin canal s'estableix la comunicació?										
A través de la Comissió de biblioteca	X	X			X	X	X			X
Per mitjà dels càrrecs directius				X			X	X	X	
Per mitjà del professor responsable de la biblioteca	X	X	X	X		X	X	X		
Per mitjà dels tutors, coordinadors de cicles o caps de seminaris			X		X			X	X	
Per mitjà dels professors			X					X	X	

Altres: Departaments i Claustre							X				
Altres: Intranet											X

Quines informacions no arriben a la biblioteca i serien necessàries, al vostre parer?
Accions i actuacions dels tutors.
Les que es parlen a reunions de caps d'àrea i equips docents.

Quines són les funcions de l'AMPA en la biblioteca?											
Es fa càrrec del pressupost											
Bibliotecari		X									
Fons		X									
Equipaments	X	X					X				
Fa treball voluntari		X	X			X	X				
Busca dotacions econòmiques o materials							X	X			
Incentiva l'ús de la biblioteca per part dels pares i mares			X				X				

Tots els centres, menys dos de secundària que s'ho estan plantejant, tenen una comissió de biblioteca coordinada sempre per la persona responsable de la biblioteca i integrada per la persona responsable i professorat del centre. En cap cas hi ha representació de l'alumnat i només en dos centres s'hi ha incorporat alguna mare. Les funcions de l'AMPA a la biblioteca són bàsicament treball voluntari en tasques de suport.

A la ZER la comissió està formada per un mestre/a de cada escola.

Les funcions de la comissió en què coincideixen més centres són:

- Planificar el funcionament de la biblioteca
- Gestionar les adquisicions
- Incentivar l'ús de la biblioteca
- Preparar activitats
- Elaborar i/o revisar la memòria.

El nombre de reunions de la comissió varia molt, des de 3 a 35 l'any, depenent del centre tot i que la mitjana de reunions per any és de 10. Per donar a conèixer les decisions o propostes de la comissió no hi ha acord: A la ZER es dóna a conèixer a totes les escoles que hi formen part, però en els altres centres habitualment es fa en: els claustres, a través d'actes al professorat, fulls informatius o mitjançant la intranet del centre... Qui fa arribar la informació és la persona responsable de la biblioteca o algú de la comissió.

Alguna persona responsable de la biblioteca considera que seria necessari tenir més informació sobre accions i actuacions de tutors a primària i de les reunions de caps d'àrea i equips docents a secundària.

3.1.10. La biblioteca escolar i les altres biblioteques

	SI				NO			
Es fan visites a biblioteques públiques?	1	5	2	2				
Existeix coordinació entre les biblioteques per preparar el contingut de les visites?		4	1	2		1	1	
Es mantenen altres tipus de relacions?	1	4	NC	2			NC	
En cas afirmatiu, assenyalau de quin tipus								
Assessorament tècnic			2					1
Elaboració de dossiers			1			1		
Accés al catàleg col·lectiu de biblioteques	1		3			1		2
Préstec de documents	1		5			1		2
Altres: Club de lectura			1					
Altres : Reunions P/R al CRP			1					

	Regularment				Esporàdicament				No n'hi ha				
S'estableixen relacions amb altres biblioteques escolars de la zona?	1	3	1	1				1		2	1		
					SI				NO				
Hi ha grup de treball a la zona?	1	5	1	2						1			
Estan implicats tots els centres de la zona?	1	2	1	2					3	-			
Existeix relació amb el Centre de Recursos Pedagògics de la zona?	1	5	2	2									
En cas afirmatiu, indiqueu com es concreta aquesta relació:													
Préstec de materials		1		3		1			1				1
Assessorament pedagògic		1		4		1			1				1
Preparació d'activitats conjuntes		1		3		1			1				1
Activitats de formació		1		4					2				1
Altres: Activitats de dinamització													1
Altres													
Assenyalau aquelles entitats amb les quals es manté alguna relació													
Ajuntament				2									1
Associació de veïns				1									
Grup Bibliomèdia				1									1
Amic de Paper				1									
Col·legi de Bibliotecaris i Documentalistes				2									2
Seminari de bibliografia infantil i juvenil de Rosa Sensat				2									
Altres: CRP		1		1					1				
Altres: Secretariat Escola Pia de Catalunya													1

Tots els centres educatius van a visitar biblioteques públiques preparant la majoria el contingut de les visites. A part de les visites s'estableixen les relacions següents:

- Préstec de documents
- Accés al catàleg col·lectiu de biblioteques.

La relació amb el CRP de la seva zona és molt ben valorat per tots els centres i les principals activitats en què participen són:

- Activitats de formació
- Assessorament pedagògic
- Préstec de materials
- Participar en els grups de treball sobre biblioteca de la zona.

3.2. Entrevistes: Presentació dels resultats

Com ja s'ha dit abans, les categories de l'anàlisi de les entrevistes són el resultat de les prèvies de la recerca i de les lectures del material transcrit. En el quadre següent és pot observar un resum del nombre d'aportacions dels participants en les entrevistes de cada escola. Aquesta anàlisi és una primera aproximació que ajuda a veure els aspectes que cal tenir en compte quan es tracta de la biblioteca escolar.

		Competències	Curriculum	Animació lect.	Activitats Accés Inf.	Formació usuaris	canvis E/A	Organització BE	Concepte BE	Condicions BE	Responsable tasques	Comissió BE	Organ BE/horari extra	Grau de satisfacció	Puntuació	Acol·lit tot alumnat	Relació BE/famílies	Utilitat BE/Famílies	Relac. BE/CRP	Relac. BE/CRP/Forma	Relació BE/FP	Relació BE/Altres	Relació BE/Professora	Relac. BE/Documents	Dubtes	Propostes de millora	Sisena hora	Canvis Coord/prof	PLEC	
A	Responsable	3	5	9	1	3	4	2	3	1	8	1	2	1	4	4	4	1	4	4	1	4	1	6	4	18	4	1	96	
	Equip Dires		1		3	5	4	4	1		3		3	2			1	4					2	6	9	5	1	2	56	
	Professorat		2	10	9	6	4	14				2	2	4	5			1					16	4	9				88	
	Alumnat		2	6	4	6	7	22	4					3											5	11			70	
	Famílies 2	1	1			4		4						2	1			3	2				2		2	19			41	
	Famílies		4						3				1	3			13	7									4		35	
	Totals	4	10	30	17	15	24	42	18	2	8	6	5	16	12	4	22	9	5	4	3	2	24	6	24	66	1	3	386	
B	Responsable	2	1	9	2	12	2	5	3	3	11	4	2	4	5		8	4	2	1	6	11			2	1		1	101	
	Equip Dires			5		2	1	5	2		2	4		6			10	3					2	4	5	5	1	2	59	
	Professorat	1		24	10	2	1	6	10		1	2		2	5		2						7	9	4				86	
	Alumnat 1		4	4	7	8		21						3												6			53	
	Alumnat 2		2	15	9	7		24						6												4			67	
	Famílies 1				1				3					2			12	2											20	
	Famílies 2				3			4						1			5	4								3			20	
	Famílies 3	1		4				10						8			10	3							1	7			44	
Totals	4	7	57	36	29	5	57	35	5	12	8	6	26	16		47	9	7	2	1	6	20	4	17	30	1	3	450		
C	Responsable	2	1	17	2	6	2	5	4	3	3			8				3	3	2	3	5			24			1	94	
	Equip Dires	5		4		4	1	8		2				4	4			1	1		7	3	3	10	1		2	60		
	Professorat	3	2	16	8		3	1	4		1	4		8								19		1	8			78		
	Alumnat	3	8	6	4		4			2		1		2												7		37		
	Famílies	4	1	3				3					1	5		22	10							1	9			59		
	Totals	14	6	46	19	10	9	11	19	0	8	7	1	1	27	4	22	10	4	3	3	3	31	3	5	58	1	3	328	
D	Responsable	1	2	14	6	6	4	5	6	7	5			4	4	2		4	7	3	3	6			11	25	1	7	134	
	Equip Dires		1		5		2	4		4	10	1		3			4	3			1		2	1	15		4	60		
	Professorat	1	8	16	3		4							5		1				2				4	12		2	58		
	Alumnat		1	6	11	9		11	1				1										1			6		47		
	Famílies							3						1		15	5							1	2			27		
Totals	2	12	36	25	15	4	22	14		11	15	1	1	13	4	22	5	7	7	5	4	7	2	17	60	1	9	326		
E	Responsable	5	6	28	8	4	2	6	2	1	5	5	1	3		12	12		7	2	8	1	12	20			1	151		
	Equip Dires			3	3		1	5			3	2		4			9					2	5	6	4		1	48		
	Professorat	1	1	27	12		2	6	1	4	1	4		3		3				1		18		2	2			88		
	Alumnat			17	17	6		14	6				3	2	2											6		73		
	Famílies		1		3			2	7				4	5	4		25	2						5	14			72		
Totals	6	8	75	43	10	4	29	21	5	6	12	10	7	16		49	2	12		8	2	28	6	25	46		2			
T. globals	30	43	244	140	79	46	161	107	12	45	48	23	51	84	12	162	35	35	16	20	17	110	21	88	260	4	9	16		

		Competències	Curriculum	Animació lect.	Activitats Accés Inf.	Formació usuaris	canvis E/A	Organització BE	Concepte BE	Condicions BE	Responsable tasques	Comissió BE	Organ BE/horari extra	Grau de satisfacció	Puntuació	Acol·lit tot alumnat	Relació BE/famílies	Utilitat BE/Famílies	Relac. BE/CRP	Relac. BE/CRP/Forma	Relació BE/FP	Relació BE/Altres	Relació BE/Professora	Relac. BE/Documents	Dubtes	Propostes de millora	Sisena hora	Canvis Coord/prof	ZER	PLEC	
F	Responsable	3	2	18	7	4	7	3	3		3	5		9	1	5			4	1	3	2	4			7	22		2	7	122
	Equip Dires	1		4		1	2	3					3	1			2		3		1	1	4	2	3	15			5	4	55
	Professorat			8	3		1	4				3											6	1	1	14					41
	Alumnat		8	17	19	8	3	14	6					5	2	2						1		5		3	20		1		114
	Famílies							2					2		5		11									3			3		26
Totals	4	10	43	33	12	12	23	14			3	11	8	2	16	1	18		7	1	5	3	19	3	14	74		2	16	4	358

		Competències	Curriculum	Animació lect.	Activitats Accés Inf.	Formació usuària	Canvis E/A	Organització BE	Concepte BE	Condicions BE	Responsable tasques	Comissió BE	Organ BE/horari extrae	Grau de satisfacció	Puntuat	Acolir tot alumnat	Relació BE/famílies	Utilitat BE/Famílies	Relac. BE/CRP	Relac. BE/CRP/Formac	Relació BE/BP	Relació BE/Altres	Relació BE/Professora	Relac. BE/Documents	Dubtes	Propostes de millora	Sisena hora	Canvis Coord/prof	PLEC	PLEC
G	Responsable	8	8	25	21	6	1	20	9	13	17	3		9	5				8	1	6	6	21	2	6	10		9	3	217
	Equip Dires						1	6	7	2	3	10	8	2		18						2	8	4	10	21		4	106	
	Professorat		6	0	12			5	6					1								16	1			7			54	
	Alumnat		2		5	4		5	6					5	5											5			37	
	Famílies																													
Totals		8	16	25	38	10	2	36	28	15	17	6	10	13	17		18		8	1	6	45	7	16	43		9	7	401	
H	Responsable	2	3	11	3	3	1	2	6	6	7	4		5		2			2	2	1	3		5	10		1	1	80	
	Equip Dires		1	1				1	4			1	1	1		4						1	3		10			1	29	
	Professorat		5	5	2	4		10	10		1	1		3							1	7		2	7				58	
	Alumnat		2	1	11	4		16	7	1				1	3										1	9			56	
	Famílies																													
Totals		2	11	18	16	11	1	29	27	7	8	6	1	1	12		6		2	2	2	11	3	8	36		1	2	223	
T. globals		10	27	43	54	21	3	65	55	22	25	12	11	14	29	0	24	0	10	3	8	0	56	10	24	79	0	10	9	624

		Competències	Curriculum	Animació lect.	Activitats Accés Inf.	Formació usuària	Canvis E/A	Organització BE	Concepte BE	Condicions BE	Responsable tasques	Comissió BE	Organ BE/horari extrae	Grau de satisfacció	Puntuat	Acolir tot alumnat	Relació BE/famílies	Utilitat BE/Famílies	Relac. BE/CRP	Relac. BE/CRP/Formac	Relació BE/BP	Relació BE/Altres	Relació BE/Professora	Relac. BE/Documents	Dubtes	Propostes de millora	Sisena hora	Canvis Coord/prof	PLEC	PLEC
I	Responsable		5	19	3	3	5	3	1	3	2	2	1		9	4	3		3	2	4	1	15	3		6		3	100	
	Equip Dires						1	1	1	3	1	1	1	1	6		2					1	3	1	5			2	31	
	Professorat	1	1		9	2	1	4		2					2								6			12				40
	Alumnat 1		1	3	3	6		17	1																	2			33	
	Alumnat 2		5	16	6	5		13	6		1				1											6			59	
	Famílies	1							5						3		5	1						1		6			22	
Totals		2	12	38	22	14	8	35	20	3	6	3	3	1	21	4	10	1	3	2	4	1	23	6	1	37	3	2	285	
J	Responsable		1	1	1		2	1	5						5		3						1	3	11		1		35	
	Equip Dires	4			8	3	8	3			8	2		4		1					2	1		2	17			2	65	
	Professorat	2	3	1	5	4	4				1											8		3	1			1	33	
	Alumnat 1		1	3	6	1		1	3													1			1	2			19	
	Famílies																													
Totals		6	5	5	20	1	9	14	11				9	2	9		4				3	1	8	3	7	31		1	3	152
T. globals		8	17	43	42	15	17	49	31	3	6	12	5	1	30	4	14	1	3	2	7	2	31	9	8	68	0	4	5	437

Una de les coses més rellevants que cal constatar és el fet que tots els centres facin moltes aportacions a l'apartat de **Propostes de millora**. És l'apartat amb el nombre més alt d'aportacions seguit del de **Animació a la lectura**.

Les aportacions i propostes d'animació lectora als centres de primària quasi doblen a les aportacions sobre les activitats d'**Accés a la informació**. Als centres de secundària la diferència entre unes i altres activitats no és significativa: dels quatre centres, un fa més aportacions d'**Animació a la lectura** i un altre a les d'**Accés a la informació**.

Passem ara a precisar categoria per categoria el que aporten les entrevistes.

3.2.1. Concepte de biblioteca

La majoria de centres educatius coincideixen a entendre la biblioteca:

Com a recurs essencial:

“és l'eix sobre en el que es basa la feina de l'escola i a més a més ens adonem de que cada vegada més des de diferents aspectes. A vegades sembla que només sigui projecte i resulta que no, és de l'aula d'acollida per exemple, constantment anem a buscar coses.fem taller d'art i també... I els nens ho viuen d'aquesta manera es curiós i els pares també tenen la idea de que els nens ho viuen. A vegades són més conscients que nosaltres” (centre A: ED002).

“Es igual d'important com que hi hagi un laboratori o que hi hagi un aula de tecnologia o que hi hagi suficients aules per fer desdoblaments” (centre G: ED002).

“Hem renunciat a moltes coses quan vam passar a pública però a la biblioteca mai” (centre B: P183).

“Jo penso, que és un recurs bàsic, important, per qualsevol tema transversal, sigui d'àrees, penso que és un bon lligam amb moltes coses i que per tant ens serveix, jo penso d'ús en la majoria de les matèries....., és que jo penso que és com un estri.....tecnològic i l'altre no podem oblidar, un bon llibre..” (centre J: ED002).

“Jo penso que tenir recursos a l'escola en general com la biblioteca és imprescindible, agilitza molt, dona molta comoditat... és un recurs imprescindible i de vegades ja tenim prou dificultats.... ...i els nanos s'acostumen, és un recurs imprescindible... ja ho has vist inclòs a l'hora del pati” (centre A: ED018).

Un espai educatiu on fomentar la lectura i la recerca d'informació a partir dels llibres o Internet:

“És un recurs molt important de cara a la lectura amb els nens i per fomentar el plaer de la lectura, buscar informació, és basic” (centre D: ED002).

“Amb els nanos hi ha unes hores setmanals de biblioteca, biblioteca i a part quan fomentem recerca d'informació. Ara mateix amb el projecte dels volcans hem vingut i estan entusiasmats” (centre B: P008).

“Es un espai totalment transversal, tant que parlem de la transversalitat dels continguts, la biblioteca es l'exemple perfecte de transversalitat. La cerca d'informació, l'organització, l'estructuració de la informació, la

formació d'usuaris tan important, es que s'han de saber moure per una biblioteca" (centre C: ED018).

Tota la comunitat educativa (professorat, alumnat i famílies) coincideix amb aquest concepte de biblioteca:

"Perquè la biblioteca és un fons de documentació important és la manera de trobar informació i també valorar-la, perquè a la biblioteca et trobes amb diferents opinions i diferents maneres d'explicar les coses i el què és important és que es treballi la biblioteca des de pre-escolar, que és lo que s'està fent aquí. Per crear un hàbit" (centre A: F2 004).

" Jo penso que és una eina molt positiva pels alumnes, sobretot per fet de que s'acostumin a agafar llibres, a anar a la biblioteca, a mirar, sobretot en el temps que estem de les tecnologies que tot es busca per Internet, que tinguin aquesta eina a l'abast és positiu, i necessari" (centre I: F004).

"Per ells és important venir a la biblioteca, és com algo molt positiu, algo diferent a lo que és la classe" (centre D: F002).

A l'alumnat quan se li va preguntar per a què utilitzava la biblioteca, va respondre que per a llegir, buscar informació, estudiar o demanar documents en préstec:

"A llegir, agafar llibres de préstec, pel·lícules, buscar informació" (centre A: A077).

"També anem a repassar, a estudiar, ara mateix estàvem repassant per un examen que tenim i va molt bé la biblioteca per fer això" (centre I: A1.020).

Alguns centres la consideren com un recurs per aprendre, tot i que encara no està prou integrada al currículum:

"Clar jo suposo què si es tenen llibres de text igual la biblioteca queda només per el tema d'aplicar el pla de lectura. I un pla de lectura molt determinat, molt marcat" (centre A: R041).

"Jo faig què els alumnes vinguin aquí a fer deures, que consultin els llibres per ampliar, els hi recomano que vinguin aquí a buscar més llibres, i que en grup facin deures" (centre H: P003).

"S'han de potenciar, és un error, tenir-la i no utilitzar-la dins l'horari de classe, utilitza-la únicament quan els nanos surten de l'escola per vindre a buscar quatre coses, de qualsevol manera... el professor ha d'estar dintre de la biblioteca, anant d'una taula a l'altra, ajudant en el que estan fent , organitzant..." (centre I: P083).

3.2.2. Animació lectora

Totes les biblioteques escolars, tant les que han començat a funcionar amb el Punteu com les que ja feia anys que estaven en funcionament, donen molta importància a les activitats d'animació lectora.

Hi ha una sèrie d'activitats que es duen a terme tant als centres d'educació infantil i primària com en els de secundària:

- Lectures obligatòries
- Préstec de llibres
- Guies de lectures
- Recomanacions de llibres entre l'alumnat
- Lectura en veu alta
- Visites d'autors
- Activitats al voltant de Sant Jordi.

En els centres d'educació infantil i primària també es porten a terme:

- Treball al voltant de contes
- Maleta viatgera
- Biblioteca d'aula
- Bibliopati
- Dinamització amb la mascota de la biblioteca
- Lectures en veu alta de l'adult com a model lector
- Quin llibre és? o Busca el personatge fantàstic
- Preparem el conte amb la família
- Conta contes
- Activitats entre l'alumnat de diferents cursos:
  - Padrins de lectura
  - Els grans expliquen contes als petits
  - Els grans ensenyen poesies als petits.

Activitats entre l'alumnat de primària i secundària:

- Conte col·lectiu entre l'alumnat de 6è i el de 1r d'ESO
- Fòrum virtual al voltant de 4 llibres entre l'alumnat de 6è i el de 1r d'ESO.

3.2.3. Activitats accés a la informació

Les escoles d'educació infantil i primària consideren molt important que l'alumnat, des d'educació infantil, s'iniciï en activitats d'accés a la informació tant a nivell de llibres com amb l'ordinador, i que hi hagi una bona coordinació entre el professorat, la persona responsable de la biblioteca i el coordinador d'informàtica.

“Hi ha tota una part per l'accés a la informació relacionada amb els projectes o amb aquells temes que es plantegen a les classes que necessiten anar a buscar informació, perquè tant poden ser projectes col·lectius com projectes individuals. Vas veure que hi havien nens que buscaven informació d'animals perquè havien de fer un projecte de treball individual sobre els animals” (centre A: R037).

“I alguna vegada també, no fan un projecte però sí que hem anat a la part que no és imaginació que és la d'informació, senzillament perquè vegin llibres, eh, depèn” (centre A: P025).

“Buscar informació, ho hem fet sempre una mica a nivell de consulta en enciclopèdies, coses com aquestes, més que res per ensenya'ls-hi als nans que allà hi ha aquests recursos i que hi siguin conscients de que allà els tenen per si els necessiten però tampoc no hem fet gaire cosa més” (centre D: R021).

“Sí, i l'any passat la professora de socials que tenien és la que els hi va ensenyar a fer un power-point. La professora d'àrea és la que els hi va ensenyant la que els hi dona el suport que necessiten a cada moment, a l'hora de buscar informació a vegades van més ràpids ells que nosaltres...almenys que jo” (centre F: ED112).

S'observen grans diferències respecte a l'accés a la informació: algunes escoles que ja fa temps que hi treballen ho tenen més lligat a metodologies innovadores com treballar per projectes, altres escoles, a activitats encaminades a saber seleccionar informació, i altres tot just ho estan iniciant.

“O la responsable o jo. Si necessitem informació d'una màquina o de transports doncs jo els hi ensenyava on podien trobar aquesta informació. No donar el llibre en concret sinó com fer-ho” (centre B: P071).

“Alguns alumnes, per exemple avui ja ho has vist que venia un que tenia que buscar sobre Mary Poppins i m'ha demanat si hi podia anar que havia de buscar, de tant en tant van començant a venir nens i grupets que han de treballar i han de buscar, però de tant en tant, a les hores de menjador, a les hores de patí, hores així” (centre E: R144).

“A vegades hem fet a segon, de buscar per Internet, i ara com que per la tarda està oberta la biblioteca poden venir, llavors si que li dono com a idea que puguin venir aquí o a una altra biblioteca, a consultar aquesta informació, però molt puntualment, ho hem començat a fer ara, si sortia alguna cosa al llibre, si parlaven d'algun animal que no coneixen, doncs va busqueu-m'ho a veure qui troba informació i m'ho porta” (centre E: P035)

“Jo per exemple, a la classe de sisè els faig buscar al diccionari, i treballar, és important saber com és busca al diccionari, i hem anat

moltes vegades a buscar a un diccionari o a una enciclopèdia, com es fa”(centre E: P046).

“però els nens tenen ordinadors a l'aula per tant sempre que es pot l'accés a la informació es fa directament des de l'aula” (centre F: R002).

“Més o menys igual, el que passa que utilitzen més els ordinadors per buscar informació. Aquest ordinadors d'aquí l'entrada, que són els ordinadors d'aquí la biblioteca, els utilitzen força per exemple quan fan projectes, ells també venen a buscar informació” (centre F: P070).

Una part del professorat pensa que li falta formació en aquest àmbit, opinió que comparteixen la majoria de les persones responsables de la biblioteca.

“jo m'adono de la meua falta de formació quan faig un curs, i miro els meus companys i... a mi no em fa por entrar en un ordinador, no em tenia mal considerada, però en canvi quan t'hi poses et dones compte de que tot allò no ho saps” (centre D: R219).

“I tu, per quatre coses que tu fas, això és una cosa de tu amb tu mateix i amb les teves limitacions, però clar després d'aquí intentar entrar-hi amb els nens, clar si jo no estic segur d'on m'estic movent...” (centre D: ED042).

“l'accés a la informació a mi personalment per la formació que m'han fet jo diria que no m'ha servit per res” (centre E: R104).

“Tot i que jo penso que allà d'entrada ens falta formació en el tema de recerca i en el tema de coneixement d'informàtica allà (a primària) el professorat no té tanta formació com aquí” (centre J: ED070).

Es constata que el professorat pensa que l'alumnat en alguns aspectes de la cerca d'informació en saben més que ells:

“Jo penso que amb lo de la cerca, a molts nens ja no fa falta que els hi digui res, cal estar al seu costat i veus que els nens ho van agafant” (centre D: R233).

“ A nivell d'usuaris són més hàbils els alumnes que el professors però no es tracta de veure qui en sap més a nivell de màquina” (centre J: ED066)

“A vegades en saben més ells que no pas nosaltres, si han de buscar per Internet no tenen pas cap problema, quan tenen més problemes és quan han de treballar un text escrit: text en negreta, passar el corrector per les faltes d'ortografia, centrar un títol...” (centre F: ED110).

A secundària no hi ha una programació explícita de quan i com ha d'accedir l'alumnat a la recerca d'informació en diferents formats. És el professorat de les àrees i el d'informàtica els que proposen activitats d'accés a la informació i en general no ho relacionen amb la biblioteca d'una manera explícita.

“Des de la biblioteca, a les hores del pati, soc professora para todo, perquè fan ”XXX necessito sobre planetes”, home XXX necessito jo que sé per la cèl·lula, i fai: els vostres professors no us han adreçat amb alguna bibliografia corresponent?, i fan no, pues a veure, i amb tota la bona voluntat, comencem per aquí, comencem per aquí, busquem-ho, perquè clar buscar al Google a lo verd, pots trobar un Viquipedia” (centre G: R233).

“La cerca d'informació es fa a les diferents àrees perquè concreta perquè per dir: Anem a cercar tal paraula... no ho fem. Perquè a nivell de treballs de naturals de tecnologia...” (centre G: P025).

“Hi ha recerca d'informació de diferents manera” “A nivell de naturals la cerca d'informació la fan molt des d'Internet i tenen els seus ordinadors”. “Cada professor... no tenim unes normes” (centre G: P033/092/094).

L'alumnat de secundària i de batxillerat està acostumat a treballar amb les TICs per presentar treballs i buscar una part complementària a les informacions del llibre de text.

“Els has d'aturar una mica perquè sinó ells arribarien aquí i anirien directes als ordinadors, això és el que s'ha d'evitar. Aquests de segon ja saben una mica la dinàmica però els primers els hi dius prohibit anar als ordinadors. Quan veuen a l'enciclopèdia, que troben , i han agafat una mica el ritme doncs ara ja hi podeu anar i llavors troben treballs que estan mil vegades fets com que ja ho tenen fet, troben algun aspecte, però com que els hi dic que ho justifiquin a partir de cites del text, serveix a mitges, agafen una mica la teoria però després amb el llibre han d'anar...” (centre J: P022)

“Suposo que ho deuen fer a informàtica ells saben, i de fet també presenten treballs que han de penjar directament al campus i s'han de baixar practiques que estan al campus, tot això algú els hi ha de donar la informació i suposo que ha de ser des de informàtica” (centre I: R052).

“Nosaltres a vegades intentem baixar als ordinadors de la biblioteca un cop a la setmana però si no podem, per l'accés a la informació hi ha altres llocs al centre on hi ha ordinadors, tenim dues aules d'ordinadors” (centre H: P090)

“Jo els hi demano, coses que els hi costi trobar, jo els munto una cosa que li diem el joc de l'enigma és una partida de dades soltes, de

paraules soltes, que totes estan relacionades en un context, per exemple, ara fem el renaixement, pues buscar tot una sèrie de dades i després relacionar-les" (centre I: P014).

"És una pena perquè això que t'estic dient de que els nens busquin informació, és molt important, perquè si la informació és difícil de trobar, això ens obliga a anar llegint i anar seleccionant, però es clar, tot el que vas llegint ho vas aprenent, es a dir, que buscant un concepte determinat, mai amb una única font, sempre han de portar diverses fonts, mentre van llegint coses, pot ser que no el serveix per el que els hi he preguntat això, però ho van aprenen, per mi es una eina molt important" (centre I: P018).

Tots els centres de la recerca tant els de primària com els de secundària estan buscant eines per ajudar l'alumnat a saber accedir i reelaborar les informacions.

"com a escola, no s'admet cap fotocòpia o cap impressió si no està subratllat aquell tema que és important o no esta treballat, ja ni s'arxiva....però això ja ho sé fer jo només cal ..la responsable té pàgines concretes per explicar-ho" (centre A: ED106).

"Quan hi han més problemes sobretot és en Internet, perquè els hi sembla que tot val i tot no val, els hi sembla que treure la informació es anar al Google posar la paraula els més grans i copiar-ho, m'entens? I això no..." (centre C: P043).

"Jo penso que ho tenim poc madur, no sé, és la mateixa discussió que tenim, al nen si l'encamines molt, és com si jo t'agafo i et trec tots els llibres d'animals, això et servirà per trobar informació però no per saber-te moure per la biblioteca, a l'ordinador és lo mateix, si el poden adreçar allà i dir-li mira tu entra aquí, i trobaràs tot el que tu vulguis, però això ens servirà poc, jo crec que fins ara no hem trobat massa la manera de com fer-ho" (centre D: R057).

"Nosaltres no ho tenim tant prohibit, copiar i enganxar, sinó què el resultat final no pot ser el mateix que s'obtingui copien un tros i ho han de redactar per entendre'l, i tenen el tros copiat aquí perquè és una bona eina, tenir el tros copiat des de on es treu la informació i estar el resum allà mateix,, el que no volem és un treball enganxat, però anar agafant, aquí hi ha una informació que jo vull, me la poso en el meu document i agafo i ho explico amb les meves frases i després esborro lo altre, i és com estem treballant ara, però ho hem après, per necessitat" (centre D: ED056).

"Nosaltres, els hi posem molt la condició, parlem molt de que no sigui un us exclusiu d'Internet, els hi posem molt la condició que, no hi pot haver res allà que ells no entenguin que com a mínim han de resumir, explicar amb les seves paraules, finalment hem arribat a la conclusió de

demanar-los-hi alguna part del treball a mà obligatòriament, els gràfics per exemple els hi demanem a mà, climograma, piràmides de població els hi demanem a mà, hi ha alguns és curiós que fins hi tot ho escanegen perquè així els hi quedi més polit, els hi demanem fet a mà perquè justament en tècniques d'estudi i tal, treballem com fer un climograma, piràmides de població, no ens serveix que en treguin quatre d'Internet i ho enganxin allà, que el construeixin, que treguin les dades.." (centre D: P070).

"Jo els hi dic sobretot fixeu-vos que no tot el que hi ha a la informació és bo, és fiable, i em deien: d'aquesta me'n puc refiar?, això mateix vosaltres ho heu d'anar mirant, depèn de si és un estudi avalat per la universitat us podeu refiar, però si posa Pepe no sé que, i ningú el coneix, us podeu trobar que sigui d'un company vostre que ho ha penjat...algunes vegades ens trobàvem al principi que en els treballs sortia algun disbarat però molt gros, i clar, on has trobat això, a l'ordinador, I era que havien agafat qualsevol cosa" (centre J:P024).

En les entrevistes amb l'alumnat, en relació amb qui els sembla que aprenen a cercar informació, responen que és amb: el tutor/a (centres A: A143, B: A2109/2115, D: A140); **amb el professorat d'alguna àrea:** (centres C: A077, E: A145), **amb el professorat d'informàtica:** (centres: A: A152/158, E: A139, G: A055, I: A2078/2080); **amb els pares:** (centres: D: A124, F: A180/181), **ells sols, sense ajuda** (centres: F: A1.72/173/182, H: A113/115, J: A046) **o ho van aprendre a primària:** (centres: H: A125/ I: A1.072).

3.2.4. Acollir tot l'alumnat

Els centres amb molta diversitat d'alumnat disposen, a més a més, de materials i llibres d'altres llengües i cultures. També intenten disposar de materials per a l'alumnat amb necessitats educatives greus i permanents.

"Tenim llibres d'aquests, que son llibres, per conèixer altres cultures, altres nens, de l'acolliment de la Maria, aquest tipus de llibres, jo els he posat aquí a nivell d'exposició, se'ls miren, però no els agafen massa, ara estan endreçats" (centre D: R067).

"Els d'acollida, tenen una panera amb tot de lectura fàcil, va venir una noia de la Generalitat, i l'escola cada any permet presentar un projecte d'àrea o de personal i si te l'accepten es donen 200 euros, i a les hores vam comprar tots aquests materials, vam fer una distribució ho vaig comentar pel campus virtual i per e-mail, també alguns nens de la UAC que tenen més dificultats d'aprenentatge, també ho han aprofitat, i ara també volien comprar un diccionari de català-xines" (centre I: R062).

"Tenim coses en anglès, en francès, i després diccionaris, que hi ha una mena de fitxes per exemple per l'aprenentatge de les costums de

Catalunya, i llavors hi ha un text una mica en català i després amb la seva llengua perquè ells pugui anar coneixent una mica i llavors això poder també ho comprarem” (centre I: R066).

“Tenim algun xinès i sud-americans, i a les hores, aquí tenim diccionaris de totes les llengües que es treballen a l'escola, però clar, aquests nens que venen de fora i encara no tenen prou coneixements,” (centre I: R064).

“I a partir del curs passat, de tot això que explico de la biblioteca, que fèiem el llibre nou i vam dir perquè no triem dos llibres nous i els adaptem en Brail, amb la mestra itinerant i amb ells com a expert, és un expert del seu codi escrit, que el podem compartir amb tots, més unes sessions que explicava tot lo del Brail, quins material es feien servir. I vam crear com un grup impulsor per aquell llibre, llavors ell era l'especialista en Brail amb les noves persones que havien creat el conte, i els vam picar, estan en tinta i en Brail, i vam treure en tot el nivell de sisè les il·lustracions en Brail” (centre C: ED015).

Pels centres educatius que no tenen tanta diversitat, acollir s'entén com a tenir en compte sobretot els nivells i els interessos de l'alumnat amb més dificultats d'aprenentatge per poder aconsellar millor les lectures.

“Nosaltres, no sé si és a lo que et refereixes, però sí que tenim molt clar a l'apartat d'imaginació ens agrada molt tractar uns temes de valors i d'emocions i de sentiments. I amb aquests llibres déu ni do la de joc que donen per conèixer els nanos i per parlar-ne d'aquests temes més íntims i més personals. Moltes vegades arrel d'un conte, de les emocions es provoquen situacions en les que déu ni do com surt com són” (centre A: 045).

“Després també les situacions individuals en el moment en que s'està fent aquesta lectura més personal, més individual si que és un bon moment en el que hi han molts nens i nenes que venen a preguntar, a demanar recomanacions. A mi m'agraden els llibres d'aventura, aleshores intentar definir amb ells que vol dir un llibre d'aventura i quin tipus d'aventura, intentar donar elements que puguis de cada un dels llibres, cada una de les persones que els hi pugui anar bé en funció també de l'edat i del domini lector que tenen. Les recomanacions entre ells també funcionen molt” (centre A: R045).

“Però temes com l'adopció, la mort... es treballen més a la biblioteca. I com és una escola molt petita, i ens coneixem tots molt i coneixem la realitat dels nens si pensem que hi ha un tema que es pot introduir d'una manera lúdica o d'una manera més... distesa... ho fem...” (centre A: R045).

“jo m'estic assabentant de quins són els seus gustos, quin és el seu nivell lector m'he enterat per exemple els nens que venen més sovint a

la biblioteca que no tenen cap llibre a casa, no tenen cap llibre absolutament a casa, i em fan XXX que em podries, m'ha agradat molt aquest em fan, hi ha més llibres d'aquest autor i llavors el XXX que és aquest nen nou que bé tant, no havia llegit mai al seu poblat, i ara els còmics li encanten, als bons lectors no acostumen agradar tant els còmics" (centre G: R403)

3.2.5. Relació amb el CRP (Centre Recursos Pedagògics)

La relació de tots els centres educatius amb el CRP de la zona es valora positivament. El CRP ha donat resposta sempre a qualsevol consulta, préstec de material, informació, formació...

"Nosaltres al centre de recursos només que agraïments, perquè realment ens han recolzat molt. Qualsevol cosa que demanem, la formació... només podem parlar molt positivament" (centre C: ED0861).

"El CRP ens ajuda molt, es un súper CRP, vull dir molt, molt, qualsevol ajuda, a vegades els hi he demanat ajuda a nivell d'informàtica, els hi he demanat ajuda a nivell de llibres, ens han passat material, ens assessoren per exemple de totes les coses culturals que puguem fer" (centre G: R524).

"Com a usuària jo penso que ens ha anat bé, jo potser ja partia de la base de que ja tenia uns coneixements més tècnics i més propis que altres companys, a mi m'ha servit per recordar coses, per posar-te una mica al dia, però en els altres jo penso que els hi ha anat bé" (centre I: R151).

"La veritat es que quan els hi hem demanat bibliografia per algun tema, allò de... estem treballant per als projectes de... no hi ha cap problema i ens preparen una caixa, ells mateixos ja tenen un sistema que totes les novetats que van reben ells com a centre de recursos via mail ens ho envien, acaben d'arribar tot... hem actualitzat el fons amb aquests llibres i ens envien els llibres que..." (centre A: ED79).

El que més es valora de la formació és l'intercanvi d'experiències en el seminari de zona, i el que menys, el fet que alguna sessió hagi estat massa teòrica i que, en general, la formació referent a l'accés a la informació ha estat molt densa.

"Home a veure, per exemple el centre de recursos d'aquí (segurament tots ho fan, eh? Però jo penso que això està bé) des de la seva pàgina web pots accedir a tot el que està sortint sobre el tema, tota la informació que et pot anar bé la tens allà. I que quan ho pengem t'ho diuen: t'envien un correu i et diuen "mira, hi ha això, ja ho hem penjat, ja us ho fem

arribar". Vull dir que en aquest sentit trobo que estan alerta de tot i que està molt bé" (centre F: R225).

"A veure, nosaltres aquí dalt, t'haig de dir que la part de cerca d'informació va ser molt fluixa. També és dels primers llocs que es feia i és allò típic que a vegades passa, no? Venen gent formada pels formadors, clar quan potser és una cosa que encara no està molt dominada, doncs clar t'ho ha de fer el que en sap perquè els intermediaris perden i aleshores en aquí va ser fluixa. Vull dir van ser moltes hores i poc l'aprofitament, jo penso. Lo altre molt bé" (centre F: R259).

"Els més interessants són les explicacions d'experiències concretes que s'han fet als centres. Tot lo de l'accés a la informació que ens van explicar, per exemple lo de l'hora de lectura la vaig sentir d'una professora que ens va explicar l'any passat,. Després hi han hagut d'altres que han sigut massa teòriques i tot això està molt bé però a veure "¿Com és fa?". I quan va un professor i explica mira jo la formació d'usuaris "l'he feta així, doncs mira jo la faré com tu però canviaré això faré lo altre..." aquestes són les que de veritat són..." (centre H: R130).

"llavors, l'any passat la responsable del CRP venia a tots els assessoraments que vam anar fent i eren molts hi era constantment, apart dels assessoraments ens trobàvem independentment, fèiem reunions, sobre alguna cosa que ens assemblava que no ens havia quedat prou clara, ens buscava gent, proposava més activitats, i després ara en aquest començament de curs, també vàrem repescar coses de l'e-pergam i vam fer tres o quatre sessions més, i tot això jo penso que ha estat gràcies al centre de recursos que ho ha fet" (centre D: R151).

3.2.6. Relació biblioteca escolar/ biblioteca pública

La relació entre la biblioteca escolar i les biblioteques públiques del barri o districte es realitza en forma de visites amb l'alumnat (centre B:R0401, H:R100), accés al catàleg col·lectiu, préstec de materials al professorat:

"Sí, hi anem moltíssim, fins i tot les maletes ens les porten, aquesta gent tenen una oferta boníssima, et preparen aquella quantitat de llibres, demanes un tema i t'ho preparen després t'ho venen a buscar" (centre D: P112).

Es constata que la relació es força diferent en els diferents centres, que depèn de les persones que ho coordinen i de si la biblioteca pública està a prop o lluny del centre educatiu.

"A part de la formació que fa el responsable en el crèdit variable, anem a veure la biblioteca pública que està molt ben muntada i fan una visita

que segons qui la porta dura mig hora o una hora i els hi expliquen coses també” (centre H: P100).

“Si, això estava dintre del projecte que vaig fer per els tres anys, i aquest any ho he fet, estem fem visites aquí a la biblioteca de XXXX, que deixa molt que desitjar però bé” (centre E: R256).

“El nivell de relació, biblioteca pública amb biblioteca escolar és fantàstica, no la relació que nosaltres tenim directament, sinó com que el seminari parles amb tothom..., i crec que és una tònica de totes les biblioteques públiques, d'altres llocs també, però la predisposició de la gent de la biblioteca pública és absoluta, si necessitem una formació concreta, si necessites material sobre tal cosa, et preparen, un lot immens, t'ho porten si cal, t'ho deixen el temps que calgui” (centre J: R109).

Un dels objectius és que l'alumnat conegui les biblioteques públiques i establir lligams estables i de col·laboració entre la biblioteca escolar i la pública.

”Ens han ensenyat com ho tenen les biblioteques, perquè nosaltres més o menys també ho tinguem igual perquè els nens quan vagin a la biblioteca ho sàpiguen” (centre E: R350).

“Nosaltres ens han passat un dossier, l'última sessió del seminari de l'any passat, era això, relació entre biblioteques públiques i escolars, hi havia una sèrie de propostes, que hi hagi un bibliotecari de cada escola, que faci de nexa d'unió entre biblioteca pública i escolar, de manera que si algú de l'escola necessita alguna cosa de la biblioteca pública, s'adreci a nosaltres, sobretot perquè és més fàcil, i llavors, tant a nivell de necessitat de material de formació” (centre J: ED111).

3.2.7. Competències bàsiques i currículum

El tema de les competències bàsiques ha rebut molt poques aportacions en les entrevistes, i totes han estat per manifestar que estan en el procés de plantejar-se què significa treballar per competències i que ho estan fent a partir de comentar a nivell de claustres i/o departaments el decret, articles i documents.

“S'ha començat a parlar de les Competències bàsiques...les 8 que han posat últimament....i sempre hem considerat que la biblioteca està lligada al que es fa a l'escola, que és un mitjà, que tot depèn de la persona que estigui davant...” (centre B: R002).

“Nosaltres clar, hem compartit més, què és el que entenem tots per Competències perquè hem de començar per aquí, que entenguem tots lo

mateix”, “ I sobretot el canvi de xip, que és un canvi de metodologies, que no és un nou decret amb nous continguts, quin aprenentatge és el bàsic...” (centre C: ED097/095).

“A veure, s’ha començat a parlar” (centres D: R005/ F: R002).

“Nosaltres ara, en competències bàsiques.....hem començat molt a llegir documents, a intentar analitzar que estem fent, estem fent al revés, és a dir, que estem fent a l’escola, que s’apropi més a les competències” (centre J: ED0161).

Els centres que han començat a voler relacionar les competències amb la biblioteca constaten que des de la biblioteca es poden treballar les competències comunicatives i les metodològiques de tractament de la informació.

“Sí, clar el fet de treballar per projectes de treball és imprescindible tenir clar tot el tema del tractament de la informació, el que passa és que si abans ho miraven més com intentar veure quines estratègies i quines habilitats hi han ara tenim des d’aquí per definir-les exactament però també des de quines competències es posen en joc” (centre A: R004).

“Els centres escolars hem d’ajudar a que desenvolupin la competència comunicativa tant bàsic com és la lectura, la escriptura és un recurs bàsic”(centre C: ED004).

“la recerca de la informació és una de les competències que evidentment la biblioteca et dóna, organitzar-se la feina, o tenir un temps d’estudi i treball, i després la lectura i la comprensió, que a vegades potser des de l’escola no tenim temps, tenim la biblioteca és un espai que fomenta tot això” (centre E: P137).

En relació amb el currículum, es constata que en cap cas no hi ha una programació del treball que es portarà a terme a la biblioteca en relació a totes les àrees del currículum. Cada cop més, el professorat va agafant la dinàmica d’anar a treballar amb l’alumnat a la biblioteca i de fer-los buscar informació i portar-la a la classe. El professorat i l’alumnat admeten que van a la biblioteca segons el treball o la matèria.

“Jo crec que sí que s’utilitza la biblioteca com a recurs per treballar les àrees curriculars” ,“crec que no ho tenen establert, quan preparen un tema de socials o naturals o llengua, no pensen, amb aquest tema vindré a la biblioteca a fer això” (centre D: R007/013).

“Les àrees curriculars, sí, s’utilitzen els ordinadors i la biblioteca per treballar-hi les àrees curriculars” (centre F: R004).

“Si, hi han professors que tenen programats per la seva assignatura treballs a la biblioteca, i això es fantàstic” (centre H: ED016).

“No, jo diria que encara no, o sigui, hi ha mestres que puntualment baixen, però és per voluntat pròpia o perquè jo els hi dic, no hi ha una programació...” “Jo diria que sí, hi ha àrees que ho utilitzen més i altres menys” (centre I: R002/004).

“Jo diria que sí, hi ha àrees que ho utilitzen més i altres menys” (centre I: A2043).

Les àrees que la utilitzen més són llengües, socials, naturals i les aules obertes i d'acollida (centres: E: R012; G: R066; I:R006; J:A016)

3.2.8. Formació d'usuaris

S'entén com a formació d'usuaris les accions adreçades a conèixer l'ús de la biblioteca, els seus materials (centres A: R0372; B: R101/109/139; C: R132; D: R198; E: R396; H: R0922), **i les adreçades a aprendre a accedir a la cerca d'informació.**

“Jo penso que és una mica de tot, ja no és solament la formació en l'ús de la biblioteca, que és lo més bàsic, perquè els nens sàpiguen trobar les coses, però ja supera, ja no és la formació de fa vint anys, que era saber tres o quatre coses, si no que jo penso que s'ha d'ampliar molt més, i és tota la metodologia en com recercar, com buscar, pren molt més protagonisme” (centre I: R155).

Aquesta formació la fa prioritàriament la persona responsable de la biblioteca però es considera que també ho haurien de fer els tutors i el professorat des de les àrees (centres: A: R119; B: R266; C: R140/142; D: R206; E: R408 F: R283 H: R138).

Els centres educatius tenen programat com fer aquesta formació d'usuaris de P-3 a 6è en els centres d'infantil i primària, i d'ESO i batxillerat en els de secundària, i l'alumnat ho té assimilat.

“Tenim un protocol del coneixement de la biblioteca per exemple, fins a tercer s'ha de treballar això ,a cinquè com funciona una biblioteca...tot això ho vàrem començar l'any passat” (centre B: P120).

“Sí, tenim un quadre. I diu on estan les coses i si no preguntes al professor” (centre B: A2.078).

“Per allà, aquella zona és més de buscar informació i aquesta és més de literatura, secció infantil”. “Això ho busquem a l'ordinador que hi ha com un programa i posem la matèria, posem per exemple animals o les

serps no sé, llavors ens diu un codi i l'hem d'anar a buscar" (centre D: A102/A108).

A primer tenim unes sessions per aprendre a cerca informació "Tenim uns dies per aprendre i fem unes activitats per saber com es busca, com es fa això..." (centre I: A1.063/A1.065).

3.2.9. Canvis en l'ensenyament/aprenentatge

En general, a les escoles d'educació infantil i primària i a la ZER es pensa que la biblioteca és un eina que pot ajudar a canviar estratègies d'ensenyament i aprenentatge, i totes especifiquen que una manera de fer-ho és a través del treball per projectes, tot i que s'observen moltes diferències entre les que tenen el projecte de biblioteca més consolidat i les que comencen.

"Segur, segur jo crec que tirar endavant projectes sense biblioteca és pot fer perquè a més a més hi ha la xarxa del barri però jo crec que has de treballar molt conjuntament i has de buscar espais per poder anar a la biblioteca sinó tot el tractament de la informació queda molt... Es veritat que els nens aporten eh?" (centre A: ED010).

"Es que és tant avorrit saber sempre què faràs ,com ho faràs i cada any...es que treballar amb projectes et fa canviar...pots arribar amb una idea, arribes i en fas una altra i veus quantes coses saben i quantes coses tenen mal col·locades.." (centre A: ED120).

"Jo la biblioteca com que treballem per projectes, doncs quan volem trobar informació hem de fer per exemple el projecte i... no sé, ara estem treballant les comarques per exemple, doncs hem baixat...i bueno els nens baixen, alguns estan buscant informació, els altres seuen i després ens intercanvien, mirem els llibres, els que ens interessin els pugem a la classe, i allà els tenim per anar informant-nos, buscant la informació sobre les comarques" (centre A: P002).

"En el moment en que vam deixar els llibres de text de naturals i socials, ha estat també la porta...que dius aquesta informació està a la biblioteca" (centre B: ED145).

"Jo penso que pot ajudar molt en el moment que tinguin la biblioteca com a un recurs més per treballar, en el moment en que la biblioteca estigui ben integrada en aquest sentit, jo penso que es una joia a l'escola perquè tens obertura i treballes competències per un tubó, però has de fer aquest pas de que la biblioteca estigui integrada" (centre C: R036).

"Home, a veure, si parteixes de que és important la cerca d'informació, aleshores ja treballes de manera que els nens siguin més protagonistes

del que estan fent, no? Perquè no ho dones tot tant mastegat, no ho dones tot per fet. Vull dir que potser es dóna més importància a que un nano sàpiga buscar informació, d'alguna manera reelaborar-la, posar-la sobre un paper, sobre un mural..." (centre F: R123).

"Que a vegades pels projectes per exemple que tenim que fer un mural, podem baixar aquí a Internet a agafar informació i fotos" (centre A: A093).

"Quan estem buscant informació per grups, un grup no troba informació o no troba res que l'interessi, doncs baixem a la biblioteca i agafem algun llibre" (centre A: A129).

En els centres de secundària, els que han començat el projecte de biblioteca no han observat canvis significatius tot i que consideren, com els altres dos centres, que la biblioteca pot propiciar: Treballar metodologies diferents, introduir dinàmiques de grup diferents, implicar més l'alumnat a la biblioteca, propiciar un aprenentatge molt més significatiu, interioritzat...

"Jo de moment ho veig lluny això perquè encara no hi ha cultura de fer classes a la biblioteca, de fer servir la biblioteca com a eina d'informació, no, és molt voluntari, iniciatives personals... però sistematitzat no" (centre H: R064).

"quan acaba un curs si preguntes a l'alumne que recorda i que sap, aquell aprenentatge interioritzat, cognitiu, significatiu ...., ... la memòria és important seguríssim però del percentatge de que se'ls ensenya això... recorden això, aquests són aprenentatges que han fet manipulat, ..., i de memorístics el que els hi ha quedat és molt poc, estudien per el examen i després s'oblida " (centre J: R0802).

"Jo ho veig, hem de crear la necessitat perquè el professorat hi acabi anant, treballin metodologies diferents, altres metodologies que permetin una dinàmica de grup" (centre J: ED0261).

3.2.10. Professorat

El professorat dels centres de la recerca que utilitza la biblioteca escolar ho fa en horari lectiu amb l'alumnat de la seva classe per portar a terme activitats de recerca d'informació relacionades amb la seva matèria o projecte determinat i per fer tria de llibres i materials per portar-los a la classe i poder disposar d'aquests recursos durant un cert temps.

"perquè en el tractament ja algunes vegades només quan es comparteix la sessió amb la persona responsable de la biblioteca, si es necessita es

preparen sessions que son comunes, que ho fa tant el responsable de biblioteca com el tutor, aleshores l'activitat segur que es fa a la biblioteca" (centre A: R011).

"Lo que sí que cada vegada hi ha més costum és que quan és comença un projecte es consulta sobre aquell projecte que tenim a la biblioteca, i també tenim carpetes i això també facilita molt, també hi ha molta costum si el professor té de fer els treballs busca si hi ha una carpeta d'anteriors projectes. Una mica com a centre de recursos" (centre A: R011).

"Si, vénen i comencen a mirar el material, però en comptes de quedar-se a la biblioteca, l'agafen en servei de préstec i se'l emporten, però si que vénen a buscar coses" (centre E: R148).

"Vam agafar també uns quants llibres per la biblioteca de l'aula, com que han de llegir mitja horeta cada dia, també vaig baixar a buscar llibres d'aquí, per fer projectes també" (centre E: P017).

"Sí, és clar, però s'emporten més la biblioteca a l'aula, que venir amb els nens, perquè és clar, l'espai tampoc és massa gran i ara comencem a tenir els grups que déu ni do.." (centre F: R146).

En alguns centres el professorat col·labora a:

"Dinamitzar la biblioteca, hem fet també un repartiment de les feines, i realment cadascú té una tasca concreta, hi ha qui fa catalogació, hi ha qui fa préstec a uns nens concrets, hi ha qui obre en un temps concret a partir de les 5" (centre D: R123).

En horari no lectiu el professorat utilitza la biblioteca per buscar informació per treballar un tema determinat, preparar les classes i consultar llibres de pedagogia i de formació, participar en activitats.

"Jo com a mestra, bueno, moltes vegades baixo per preparar-me les classes, doncs sigui el que sigui, o sigui pel projecte mateix, per exemple, jo abans de fer-los baixar miro la informació que hi ha, alguns llibres els agafo per la meva banda, ja per l'aula, fins a que els busquin ells, o si m'he de preparar alguna classe de plàstica o el que sigui, o em fan alguna pregunta i realment no se ben bé..." (centre A: P006).

"I també arriben llibres de pedagogia i de formació, i els consultem....tenim llibres sobre tallers, racons..." (A: P052).

"Tenim, tenim un apartat de mestres, no un apartat de llibres de text, que és el llibre de text que ens ho van portant, que fas fora el vell i vas

guardant lo més nou, hi ha un apartat de pedagogia, de coses de llengües” (centre D: R103).

“Després hi ha una cosa que nosaltres els mestres hem introduït també el tema la tertúlia literària, entre nosaltres” (centre E: R160).

S’han observat canvis en la coordinació i col·laboració entre el professorat del centre i la persona responsable de la biblioteca: el professorat en general col·labora en les activitats que es proposen des de la biblioteca, coordinant les lectures obligatòries, proposant la compra de llibres i materials (centre A: P104), assegurant-se de que la biblioteca disposi dels llibres que es recomanen des de les àrees...

“L’accés a la informació permet aprendre conjuntament. I sempre hi ha l’altre persona que et pot ajudar i orientar perquè ja ho ha fet o perquè ja té aquesta informació... Vull dir, que entre nosaltres si que hi ha bastant una xarxa de comunicació sobre saber tota l’estona què està fent cadascú i a l’hora intentar compartir coneixement, intentar compartir maneres de veure i de fer” (centre A: R051).

“I a més quan estem al cicle, i diuen, escolta això des de la biblioteca es podria fer, que tal, o sigui, hi ha activitats que es proposen des del cicle, i que deriven a la biblioteca” (centre E: R244).

S’ha constituït la comissió de la biblioteca en tots els centres menys en dos de secundària, “El primer de tot, el que farem al setembre serà la comissió de biblioteca” (centre H: R0881), coordinada per la persona responsable i integrada per professorat dels diferents cicles en els centres d’educació infantil i primària, i per professorat de diferents àrees a secundària.

“Sí, hi ha una comissió de biblioteca en el que hi han 5 membres del claustre. I aleshores de tant en tant aquesta comissió té un traspàs d’informació o sessions concretes de funcionament en el claustre.” (centres: A: R0611).

“el que fem és comissió de la biblioteca en que totes les reunions, aquí es fan grans reunions fem tot el departament, i llavors el que fem és, intentem, intentem que lo que fem nosaltres també ho sàpiguen o a nivell de claustre o a nivell d’altres departaments” (centre G: R287).

La comissió de biblioteca de la ZER:

“a més a més de la responsable de la biblioteca hi ha un mestre de cada una de les escoles” “Però de fet, en aquí és una comissió més com si diguéssim. Ja és bastant habitual... clar, al tenir quatre escoles i que som gent que no ens veiem cada dia, fa falta” (centre F: ED038/174).

“Jo tinc la sensació de que no funciona massa bé en el sentit de que la responsable de les biblioteques aquest any ha compartit amb una itinerant que fa dues escoles en previsió de si es treu la mitjà persona l'altra sàpiga una mica com va...fan molta feina elles i en deleguen poca en la comissió, coses que si potser es trobessin més sovint tot i que no resulta fàcil lligar l'horari perquè es puguin trobar, però hi hauria activitats o feines que les podria fer la comissió” (centre F: ED040).

En cap comissió està representat l'alumnat i només en un centre de primària hi ha representació de les famílies (centre E: ED040).

No hi ha establerts espais formals de comunicació entre el professorat i la biblioteca: les informacions es passen a través de la persona responsable de la biblioteca en claustres, departament, cicles o directament amb el professorat.

“una informació directa, a tots els caps de departament ,hi ha una informació pública dels llibres que van arribant. Tothom està al dia, absolutament al dia. Després una altra cosa els mateixos professors poden demanar i ho fan “escolta és que necessitem tal llibre”, “Vale”, dos dies, tres dies i el llibre està allà” (centre H: ED026).

“A la sala de mestres, hi ha una cartellera, que les novetats que ens van arribant les anem col·locant allà, perquè ho tinguin més a la vista” (centre D: R105)

3.2.11. Famílies

Es van portar a terme entrevistes amb famílies de tots els centres d'educació infantil i primària i de la ZER. De secundària només va ser possible fer l'entrevista en un dels centres.

Es constata que les famílies utilitzen molt poc la biblioteca escolar tant pel que fa als centres que tenen oberta la biblioteca en horari extraescolar -són tots els d'educació secundària i dos dels d'educació infantil i primària- com els que no.

Però els centres educatius que han obert la biblioteca en horari extraescolar estan contents de la implicació de les famílies.

“Les famílies vénen ara, amb això d'obrir per les tardes i que començant a venir i bé, sobretot sempre són les mateixes, però el boca a boca va fent, saps” (centre E: R154).

“Mira, des de venir a buscar de tant en tant algun llibre, des de venir a participar a la comissió i a més a més, cada dimecres per la tarda venen

i treballen a la biblioteca per arreglar-la en tot, i a més a la inauguració van participar moltíssim en ajudar-me, quan jo els hi dic, avui no podreu fer aquesta feina per a la biblioteca, ara farem els jocs florals no? I vull fer una enganxina per a cada nen de la placa que tenim de la inauguració amb el dibuix aquest, i vull regalar-li a cada un per participar en els jocs florals, tot això, ho haig de fer jo, lo de retallar, les mares m'ajuden molt, en tot i a més a més cada vegada més perquè s'estan enterant que ho poden fer: Ah puc anar ajudar? Hi ha un ambient..." (centre E: R202).

"Nosaltres, jo sempre he predicat i sempre quan he parlat amb els pares, i ho faig sempre, els hi dic "aquesta és la vostra biblioteca" és la dels vostres fills però vosaltres també hi teniu dret. És a dir, que si ve un pare o una mare i vol un llibre també li deixarem, la veritat és que no hem articulat la qüestió logística de tot això, perquè se suposa que el carnet... se suposa que tal i qual, però i probablement és perquè no ho fan servir, perquè no... algun cop algun pare o una mare ha vingut allà i s'ha assegut allà, això sí, però allò de endur-se un llibre, el que passa és que no està tècnicament preparat tot això..." (centre H: ED032).

Els centres que no obren la biblioteca en horari extraescolar, estan d'acord en la voluntat d'obrir i en proposar espais i materials adreçats a les famílies però no ho porten a terme per falta de recursos humans i materials.

"aquest és un dels elements que hem d'anar mirant també, perquè d'entrada no tenim la biblioteca oberta fora d'horari escolar, que és un tema que sempre proposem cada any i no sabem com resoldre-ho. Perquè per una banda tenim molt a prop una biblioteca pública que també val la pena promocionar perquè sinó...No volíem que es convertís en un espai de fer deures mentre esperen a fer bàsquet i ens costa definir-ho" (centre A: R047)

"Encara no , encara no estan implicades i encara no formen part... això no vol dir que alguna família..." (centre B: R074).

"Tenim una llista de recomanacions, aquells de Saber posar límits, Saber dir no...això els hi donàvem en les reunions de pares i mares" (centre B: ED081).

"Tenim llibres recollits, que ens assemblava que podien ser d'interès pels pares, d'alguna manera, per començar a fer una mica de biblioteca de pares o un espai pels pares que poguessin venir" (centre D: ED109).

Les famílies entenen que la biblioteca és un recurs important per als seus fills i filles, per millorar el nivell de lectura i per buscar informacions.

“A l'aula ens ho expliquen i després els mateixos fills també t'ho expliquen. I des de primària també ens ho expliquen perquè tenen un espai de biblioteca poden agafar llibres de la biblioteca poden documentar-se quan estan fent un projecte, poden buscar per Internet que també és l'altre eina, o sigui que...” (centre A: F2.017).

Consideren que la biblioteca escolar és útil a les famílies perquè la biblioteca disposa de més varietat de llibres dels que es poden tenir a casa (centre C: F005), **per la comoditat de no haver d'anar a la biblioteca del barri** (centre C: F004), **per no haver de comprar tants llibres o contes** (centre C: F006) **i perquè tenen la tranquil·litat que els llibres o contes estan més pensats per als nens i nenes i joves** (centre C: F007) .

“Sí, exacte, però per trobar coses per ells no per nosaltres si estigues estaria bé però no és necessari, anant a les biblioteques públiques pots trobar de tot..” (centre A: F1.051).

Totes les famílies mostraven la seva predisposició a col·laborar, si el centre educatiu els ho proposa, com han fet sempre les famílies. Les tasques en què han participat més són les tasques d'organització i suport: folrar i classificar llibres, trasllat de mobiliari, ajuda econòmica... (centres: A: F1031/1028, B: F3044, C: F071...)

Les informacions en relació a la biblioteca els arriben a les famílies des de tots els centres a través del que els expliquen els seus fills i filles, de les explicacions del professorat en les reunions de classe i d'informacions en format paper o a la web. (centres: A: F1.014; A: F1.055; B: F2.010; D: R115; E: F040)

3.2.12. Propostes de millora

En aquest apartat és on s'han comptabilitzat més aportacions per part de tots els participants (responsables, equips directius, professorat, alumnat i famílies).

Les persones responsables de la biblioteca consideren que per aconseguir una bona organització i un funcionament òptim de la biblioteca és imprescindible disposar d'un professor amb hores de dedicació exclusiva a la biblioteca, un bon programa per a la catalogació dels materials, disposar de fitxes que facilitin el seu funcionament: criteris per esporgar, per revisar el fons...

En relació a la formació rebuda consideren que s'haurien de proposar més sessions i més adequades al que es necessita saber des de la biblioteca per incorporar el tema d'accés a la informació, visitar centres educatius que portin a terme bones pràctiques i algunes de les sessions adreçades únicament al professorat de secundària.

En relació al professorat, proposen que hi hagi més informació per donar a conèixer tots els materials i possibilitats que ofereix la biblioteca, i propiciar espais de coordinació amb el professorat de primària i amb els caps de departament i seminaris de secundària.

Les famílies proposen: que es programin activitats adreçades a pares i mares com club de lectura, xerrades sobre temes d'educació, alguna activitat conjunta per a famílies i fills, conèixer millor el funcionament de la biblioteca i les activitats que s'hi realitzen.

També parlen de col·laborar en educar en la lectura, i en ajudar a que els seus fills vagin més a la biblioteca. La majoria proposa més hores d'obertura tant en horari escolar com extraescolar, amb personal per poder-ho fer.

Les propostes de millora que fa l'**alumnat** -tant el d'educació secundària com el d'educació infantil i primària i el de la ZER- coincideixen en proposar que es pugui disposar de més temps per anar a la biblioteca en horari escolar i extraescolar, i poder disposar de més ordinadors i més potents. Consideren que cal adequar els materials de la biblioteca: llibres malmesos, mapes antics que han canviat, canviar enciclopèdies per altres materials, comprar més còmics i revistes...

Depenent de les característiques de la biblioteca de cada centre hi ha propostes d'adequació de mobiliari, de poder disposar de més espai, de catifes....

Cal ressaltar que als centres de secundària es demana que hi hagi més silenci i en els d'educació infantil i primària tots els grups d'alumnat van mostrar la seva predisposició a ajudar la persona responsable de la biblioteca en tasques d'organització com guardar els llibres, posar etiquetes, fer el servei de préstec, proposar llibres interessants...

El professorat explicita la necessitat de disposar d'un fons actualitzat sobretot de coneixements, informació de tot el que poden utilitzar a la biblioteca, formació en relació a com s'hauria d'utilitzar la biblioteca com a recurs per accedir al currículum, possibilitat que la persona responsable elabori dossiers sobre temes d'interès, incorporar la biblioteca com a recurs en els treballs de recerca.

Al llarg de totes les entrevistes han sortit propostes de millora adreçades al **Departament d'Educació** que es concreten en: necessitat de disposar d'hores de dedicació a la biblioteca de la persona responsable, disposar d'una catalogació única i centralitzada per a tots els centres educatius de Catalunya, mantenir la subvenció o disposar d'una partida pressupostària ordinària per a la biblioteca per renovar llibres i materials, disposar del maquinari necessari i de l'accés a Internet, aconseguir un correcte funcionament i millora del programa de catalogació *e-pergam*, reunir en un dossier o en una web tots els documents necessaris per organitzar la biblioteca, possibilitat de seleccionar i organitzar la informació on-line amb cercadors adequats i amb garanties de qualitat i fiabilitat, tenir espais per a la biblioteca adequats -sobretot quan es construeixin escoles noves-, possibilitats d'accedir a la formació adequada per poder treballar amb les TIC en forma de tallers en el propi centre.

En relació a les ZER, hi van haver unes propostes específiques:

- Que no se l'equipari a una escola d'una línia sinó que es tingui en compte la seva especificitat i els recursos de què disposa per tal d'optimitzar-los
- Que es reflexioni sobre quin ha de ser el model de biblioteca adequat a la seva realitat (e-pergam únic o de ZER, pressupost, responsable biblioteca, materials i llibres per escola i/o compartits...)

3.2.13. Grau de satisfacció

Tots els centres expressen la seva satisfacció de com funciona actualment la biblioteca des de que participen en el projecte Puntedu i "pensen que hi ha hagut un abans i un després i que s'ha fet un salt qualitatiu important"

"Sí, ha significat una millora, es un canvi que el teníem plantejat ja però el fet això de poder dedicar-hi les hores, d'estar reconegudes aquestes hores. De tenir el projecte, de tenir la formació tot això ens ha ajudat a centrar-ho molt més, a veure-ho com molt més encarrilat" (centre A: R071).

"nosaltres teníem moltes ganes de poder-la posar en marxa, i el resultat ha estat fantàstic, perquè els nens estan contents estan satisfets, i a més a més els que l'any passat quan ven començar els que acabàvem sisè quedaven tots disgustats, perquè gairebé no l'havien pogut gaudir, i en canvi, doncs, els que estan aquí, estan molt contents" (centre E: ED002)

"I tant, perquè abans no teníem res, mira fa tres anys, aquest es el tercer any de Puntedu, fa tres anys no teníem ni biblioteca, res, i tot això no existia, aquesta dinàmica no existia, el que fèiem era biblioteca de classe, i teníem cartrons amb els llibres dintre i posàvem en plan prehistòric" (centre G: R482).

"En aquest institut la realitat de la biblioteca és que no hi havia biblioteca, perquè això era com un magatzem de llibres i que ara tenim un espai.." (centre H: R026).

En general els ha significat disposar d'una biblioteca organitzada, obrir un camí que es preveu pot ajudar molt a canviar dinàmiques en els centres, un pas endavant en els plantejaments educatius del centre, ajudar a entendre el nou concepte de biblioteca escolar lligada al currículum,

"No hi havia tants llibres, casi no tenia llibres, estava buit, i els llibres no estaven ordenats" (centre E: A265).

“Jo crec que ja està bé, hi han ordinadors, hi han de consultes, jo ho trobo bastant ben organitzat i que està bé” (centre A: F1. 053).

“Perquè abans la biblioteca només era un lloc on els nens anaven a estudiar, o sigui una aula d'estudi. Va ser la responsable qui ho va canviar i va donar a conèixer el nou concepte de biblioteca” (centre: I P071).

Des de que tenim Puntedu i perquè vam reflexionar-hi o vam comentar entre tots els mestres durant aquests dos anys, el que procurem no fer és que sigui la mestre la que agafi els llibres i els porti a la classe per treballar un tema sinó que siguin els nens els que baixin i els hi diguis bé on ho buscarem? anem a estudiar la poesia de... (centre B: ED022).

“Jo crec que ha suposat, primer de tot, tenir una biblioteca i donar-se compte que es poden fer coses a la biblioteca i també tenir la perspectiva de que probablement canviaran coses com a conseqüència d'aquesta incorporació al "Punedu" o sigui el pla de lectura lògicament. Però jo crec que més que fer coses fins ara és que hem obert un camí que estem començant però crec que s'aprofitarà i oferirà coses noves” (centre H: R142).

Millorar la lectura en l'alumnat i fer més visible la biblioteca a tota la comunitat educativa, millorant la relació amb les famílies.

“Jo penso que un canvi, un canvi important en el tema de la lectura, i la visió que té tot el professorat del foment de la lectura a través de la biblioteca ha millorat moltíssim (centre E: R421).

“Home, jo amb els meus fills sí, que estan molt més motivats amb la lectura i te venen amb un conte, amb un llibre que encara que no sàpiga llegir el petit doncs s'emociona perquè ha dit que el porta de l'escola, el comenta aquí... el viu amb tots els nens aquí” (centre F: F066).

“Ha millorat moltíssim el funcionament aquests dos anys, molt i de fet n'he fet valoracions molt positives en els cicles de l'ús de la biblioteca, des de que tenim el funcionament de puntedu, que realment ha canviat al 100 %, sobretot de com ha millorat la lectura dels nanos, i això també ha coincidit amb la sisena hora, que també tenim més estona” (centre D: P139).

“Sí, sobretot perquè els hi crea també un hàbit de lectura, aquesta setmana em llegeixo això... els grans aprofiten també i porten de casa, perquè de casa també porten llibres, i a l'hora de lectura venen aquí i la responsable els hi explica doncs això està bé...aquest llibre que estàs llegint” (centre A: F1.037).

Consideren que els ha ajudat molt el poder disposar d'hores de dedicació de la “persona responsable a la biblioteca com a dinamitzadora, per poder anar consolidant, delegant i transmetent, aconseguint que tothom visqui la biblioteca com un recurs que ha de formar part i s'ha d'incorporar a la tutoria” (centre C: ED032) i poder fer una inversió considerable pel fons bibliogràfic i el mobiliari.

“Jo crec que sí, que el fet de tenir, un temps concret que hi hagi una persona que es pot dedicar a això, et permet fer moltes feines, et permet fer feines amb llibres, d'organització de l'espai, et permet treballar amb els nens, i et permet també treballar amb els mestres, i en un moment donat quedar amb algú i dir, va això com ho farem?, com ho portarem?” (centre D: R109).

“A veure pel centre ha sigut fer (bueno i a nivell de ZER també, clar) una inversió considerable amb el fons bibliogràfic, fons i mobiliari perquè no...clar. En aquí per exemple bueno tot allò ja es veu que és nou d'ara i a totes les escoles n'hi ha, vull dir que fons i la disponibilitat de... A nivell de ZER's que el que ha sigut millor jo penso que disponibilitat de la persona perquè clar és algú que d'alguna manera volta per totes les biblioteques i...” (centre F: R297).

A les escoles concertades, les persones responsables de la biblioteca consideren que, a més a més, a elles els ha suposat més reconeixement de la seva feina a nivell de claustre i d'equip directiu, ampliar la formació i sobretot relacionar-se amb altres responsables de biblioteques escolars de la zona.

“Jo abans era personal de PAS i ara soc personal no docent, des del Puntedu també ha servit per saber on sóc perquè porto ja 15 anys i a vegades m'he sentit molt sola i encara no pertanyo ni a una cosa ni a l'altra, però vaig demanar formar part del claustre i van acceptar, i em van afegir a l'adreça dels professors de secundària i així quan envien coses jo també me n'assabento (centre I:R 0862) “Sí sobretot la relació amb altres escoles perquè coneixes això varies realitats” (centre I: R085).

“Ha estat, com un cop a l'esquena de dir, endavant que ho esteu fent bé, i això està bé, des de dintre de l'escola, sobretot a nivell de l'equip directiu, ens ha revaloritzat molt, ens ha donat molta...que et mirin diferent, i com què ho estem fent bé, i que ens ho reconeixen i això ha anat molt bé” (centre I: R037).

“A nosaltres sobretot, ens ha servit, gracies al Puntedu hem pogut fer el seminari, perquè sinó la gent no s'hagués apuntat, perquè el seminari ja el vam intentar muntar abans, a través de Bibliomedia volíem crear un grup a la zona, va ser arran de què hi va haver el Puntedu la gent és va

apuntar, hi ho van entendre com una formació complementaria" (centre J: ED073).

3.2.14. Organització i coordinació

Tots els centres educatius de la recerca tenen la biblioteca escolar ben organitzada, amb bona part dels materials catalogats, amb un horari per accedir-hi a l'abast de tothom i amb una persona com a responsable amb hores de dedicació exclusiva a la biblioteca. El nombre d'hores varia depenent de la tipologia de centre.

Les tasques en què coincideixen totes les persones responsables de la biblioteca són: ser el referent de la biblioteca en el centre, dissenyar intervencions per dinamitzar la lectura, organitzar i catalogar el fons, coordinar la comissió de biblioteca del centre, assessorar a l'alumnat i al professorat, fer el préstec de llibres, avaluar el funcionament de la biblioteca i fer propostes de millora...

Hi ha altres tasques en què no coincideixen tots, com: presentacions de novetats, portar un registre de les lectures de l'alumnat, dissenyar intervencions per fer la formació d'usuaris, activitats d'accés a la informació.

Les condicions que consideren imprescindibles per un bon funcionament de les biblioteques són:

- disposar de la persona responsable de la biblioteca amb hores de dedicació exclusiva (centres: A: ED038; E: P131; F: ED034; H: R156)
- que estigui amb funcionament la comissió de biblioteca (centres: A: P107; B: R113; D: R126; F: R174)
- recolzament de l'equip directiu i del claustre (G: R852)
- disposar dels recursos econòmics adequats per tenir un fons actualitzat (centres: E: P130; I: R189)
- disposar d'una persona que faci la catalogació, o bé que arribi la catalogació feta a tots els centres. (centres: B: R237; D: R212)

Tots els centres educatius tenen les biblioteques escolars ordenades, ambientades de forma acollidora i amb molts dels seus materials catalogats.

3.3. Revisió de documents: presentació dels resultats obtinguts

Es va demanar als centres educatius poder observar en quins documents marc del centre s'inclou la biblioteca escolar, i la documentació que tenien en

relació a la biblioteca. L'objectiu era constatar si la biblioteca s'inclouïa en els documents; no es pretenia fer ni una revisió exhaustiva ni una anàlisi dels documents.

Es va poder revisar els PEC, PCC i PAC dels 10 centres, així com la documentació que es feia servir per organitzar la biblioteca, per fer-ne difusió, per informar a les famílies de les activitats...

Per recollir la informació es van fer servir les graelles següents:

CENTRE	DOCUMENTS DE CENTRE							
	PEC				PCC		Projecte anual de centre	
	Hi ha l'apartat de Biblioteca	comissió de bibl.	funcions de la comissió	consta en el R.R.intern	Pla de lectura	Formació d'usuaris	Programació	Treball amb lesTIC
A	sí	sí	sí	en revisió	sí	sí	sí	sí
B	sí	sí	sí	en revisió	sí	sí	sí	sí
C	sí	sí	no"?	sí	sí en revisió	sí	sí	sí
D	sí	sí	sí	no	sí en procés	sí	sí	sí
E	sí	sí	sí	sí	sí en procés	sí	sí	no
F	en revis.	sí	sí	sí	sí en procés	sí	sí	sí
G	s'està elaborant	s'està elaborant	sí	sí	sí en procés	en procés	sí	des de cada àrea
H	en revisió	no	en procés	en procés	sí en procés	en procés	sí	no
I	sí	no	no	no	no	sí	sí	sí
J	sí	no en aquest apt	no en aquest apt	sí	sí, en procés	no en aquest apt	sí	sí

En el PEC tots els centres tenien un apartat on s'especificava que el centre disposava del servei de biblioteca (en tres centres ho estaven modificant per adequar-ho a la realitat actual). S'explicitava la comissió de biblioteca en tots els centres menys dos, que en aquells moments no estava en funcionament, indicant quines eren les seves funcions.

Tots els centres tenien unes normes escrites sobre el funcionament de la biblioteca però molt poques ho feien constar en el Reglament de Règim Intern.

En el PCC, la formació d'usuaris estava especificada però el Pla de lectura només el tenien dos centres.

En el PAC, tots els centres feien constar la programació de la biblioteca, i el treball amb les TIC el tenien en un apartat diferent.

DOCUMENTS BIBLIOTECA						
CENTRE	Fons	Préstec	Normes llibres	Espurgar	Normes ordinadors	Altres
A	sí	sí	sí	sí	sí	si
B	sí	sí	sí	sí	sí	sí
C	sí	sí	sí	sí	sí	
D	sí	sí	sí	sí	sí	sí
E	sí	sí	sí	sí	sí	sí
F	sí	sí	sí	sí	sí	
G	sí	sí	sí	sí	sí	
H	sí	sí	sí	sí	sí	
I	sí	sí	sí	sí	sí	sí
J	sí	sí	sí	sí	sí	sí

Tots els centres disposen de documents per a l'organització de la biblioteca en relació a: criteris per seleccionar i adquirir documents, criteris per espurgar documents, com fer el préstec, normes per accedir als ordinadors... Alguns d'aquests documents són iguals, sobretot si els centres pertanyen al mateix CRP.

DIFUSIÓ BIBLIOTECA							
CENTRE	Informacions						
	Web	Revista	Famílies	Alumnat	Professorat	Inici escolaritzaci	Altres
A	si, en construcció	sí	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	si
B	sí	no	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	si
C	sí	no	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	sí
D	sí	no	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	sí
E	sí en construcció	no	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	sí
F	sí	no	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	si
G	en constr	no	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	si
H	no	no	sí,1v,l'any	sí	sí	si	si
I	sí	sí	sí,2v,l'any	sí	sí	sí	sí
J	sí,en constr.	sí	3v, l'any a la web	sí	sí	si	sí

Tos els centres fan difusió de la biblioteca del seu centre amb els mitjans de què disposen: Revista escolar, fulletons, el dia de portes obertes, en les reunions de classe, en les activitats d'inici de l'escolarització... i a tota la comunitat educativa: alumnat, professorat i famílies.

3.4. Triangulació dels resultats

Per acabar d'elaborar les dades obtingudes en els diferents instruments de la recerca cal triangular, contrastar els resultats obtinguts des de diferents punts de vista considerant tant les dades quantitatives com les qualitatives (Cohen y Manion,1990). Amb això aconseguirem reforçar les diferents conclusions que van apareixent en cadascun d'ells. La utilització d'aquesta tècnica aporta més fiabilitat als resultats de qualsevol investigació, atès que, si s'obtenen els mateixos resultats amb diferents mètodes de recollida i amb atenció als diferents participants en la recerca, això indica que els resultats obtinguts no depenen del mètode utilitzat ni de la subjectivitat del personatges. En aquest cas és possible triangular les dades obtingudes amb els qüestionaris, amb les dades obtingudes en les entrevistes i amb la revisió de documents i les observacions a les biblioteques. Aquest conjunt de dades coincideixen en diferents punts i, per tant reforçaran les conclusions que es dedueixin d'elles (McDonough & McDonough, 1997) de manera que les dades amb les quals comptem procedents dels mètodes qualitius i quantitius ens porten a la conclusió que les nostres apreciacions per separat es veuen reforçades i coincideixen en molts punts.

Els qüestionaris que es van passar a les persones responsables de les biblioteques escolars dels deu centres de la recerca ens han servit per obtenir una mostra de la realitat actual de les biblioteques escolars i el canvi que s'està produint des de fa tres anys en el desenvolupament de les biblioteques escolars a Catalunya.

En els qüestionaris es fa visible la importància que està adquirint la biblioteca en tots els centres, i en quants centres de la recerca i en quins aspectes s'estan produint canvis en relació a l'equipament, a l'ús, al fons, l'esforç que s'està fent per esporgar-lo i per catalogar-lo, les hores de disponibilitat de les persones responsables, el funcionament de la biblioteca i l'accés i l'ús per part de la comunitat educativa (alumnat, professorat i famílies), els serveis i activitats que ofereix la biblioteca i en quins documents marc del centre es recullen, la implicació de la comunitat escolar amb la biblioteca i la relació que estableix amb altres biblioteques i entitats.

Les informacions quantitatives que s'han recollit en els qüestionaris s'han pogut contrastar, ampliar i matisar amb les opinions, informacions i propostes que van expressar les persones entrevistades: responsables de les biblioteques, equips directius, professorat, alumnat i famílies.

La revisió dels documents dels centres i les observacions que es van portar a terme en les tres sessions de treball que es van realitzar a cada centre educatiu de la recerca van fer possible acabar de concretar tota la informació des de diferents punts de vista.

Els resultats d'aquests qüestionaris, opinions de les persones entrevistades i revisió de documents no són vàlids de forma permanent, sinó que reflecteixen la realitat del moment actual i poden variar amb el temps depenent de si varien les condicions i el suport actual que s'està donant a les biblioteques escolars des del Departament d'Educació.

D'una manera més sintètica recollim els punts de major coincidència:

El que s'ha pogut constatar analitzant totes les informacions que s'han recollit amb les diferents tècniques és que hi ha coincidència en evidenciar que s'ha produït un gran canvi en totes les biblioteques escolars, tant les que s'han posat en funcionament en els últims tres anys com les que portaven anys funcionant, totes estan adequant-se al nou concepte de biblioteca escolar considerada com espai de coneixement i d'aprenentatge, com una eina imprescindible per fomentar l'hàbit lector i per la recerca, tractament i ús de la informació.

En relació a considerar-la com un recurs per a l'assoliment de les competències bàsiques s'ha constatat que la majoria dels centres estan en un procés de plantejar-se què significa treballar per competències, i els centres que estan relacionant-les amb la biblioteca identifiquen les competències comunicatives i les metodològiques de tractament de la informació.

Analitzant bé totes les activitats que es realitzen en o amb la biblioteca dels centres de la recerca podem deduir que es treballen les vuit competències bàsiques, tot i que la competència matemàtica i les competències relatives al coneixement i interacció amb el món físic són les que costen més d'identificar, tenint en compte les informacions i observacions a les que s'ha tingut accés.

En general es considera la biblioteca com una eina bàsica d'aprenentatge per a totes les àrees del currículum però ni en els qüestionaris, ni en les entrevistes ni en la revisió de documents s'ha trobat una programació especificant quins continguts de cada àrea es treballaran en o amb la biblioteca. En el que hi ha coincidència és en que les àrees que utilitzen més la biblioteca són: llengües, socials, naturals.

Des de la biblioteca es coordinen i/o proposen moltes activitats. Es constata que a educació infantil i primària se'n proposen moltes més d'animació a la lectura que d'accés a la informació, i a secundària al revés. Hi ha coincidència en la importància i valoració que es dona a la lectura com a plaer, en adquisició de l'hàbit, i com a mitjà per a l'accés a la informació, però s'han trobat poques referències a la possibilitat de proposar llegir, parlar i escriure des de les àrees.

S'ha comprovat que el professorat utilitza la biblioteca en horari lectiu amb l'alumnat de la seva classe per portar a terme activitats pròpies de la seva àrea curricular, per un projecte de treball determinat i per fer tria de llibres o materials

Els espais de les biblioteques han millorat en tots els aspectes i s'han adequat al nou concepte de biblioteca, entesa com a centre de recursos del centre educatiu: S'ha invertit part de la dotació que es va enviar als centres en adequació d'espais, mobiliari i ambientació, en l'adquisició de documents tant de ficció com de coneixements, catalogant el fons amb el programa *e-pergam*, posant en marxa els ordinadors que es van enviar als centres destinats a la biblioteca.

En les entrevistes, tot i que tota la comunitat educativa valora el canvi qualitatiu que s'ha portat a terme, s'ha fet evident que el nombre d'ordinadors no és suficient si realment es vol que des de la biblioteca es pugui fer la cerca d'informació en condicions. Les persones responsables de la biblioteca manifesten que dediquen massa temps a catalogar el fons en detriment del temps que podrien dedicar a dinamitzar la biblioteca, a part que consideren que aquesta tasca es podria fer de forma centralitzada per totes les biblioteques escolars de Catalunya.

Tota la comunitat educativa, i totes les fonts consultades, consideren imprescindible disposar de professorat del centre amb hores de dedicació exclusiva a la biblioteca i amb la formació necessària si realment es vol aconseguir que les biblioteques escolars siguin uns espais de coneixement i aprenentatge al servei de tota la comunitat educativa. En el buidat dels qüestionaris queden molt clares les diferències entre les diverses tipologies de centres quant a les hores de dedicació a la biblioteca.

En relació a l'ús de la biblioteca per part de la comunitat educativa, s'observa que les famílies no tenen massa possibilitat d'accedir-hi perquè no disposen ni d'horari d'obertura adequat ni de materials pensats per donar resposta a les seves necessitats i interessos. Hem observat que hi ha coincidència, per part de l'alumnat i de les famílies, en demanar que s'ampliï l'horari d'accés tant en horari lectiu com no lectiu.

Tot això ens du a corroborar que els resultats obtinguts amb els diferents instruments coincideixen, i que amb una bona organització i coordinació de la biblioteca amb el professorat del centre, la biblioteca escolar pot ajudar l'alumnat del centre a assolir les competències bàsiques.

---

4. Conclusions

---

4. Conclusions

La hipòtesi que és a la base del plantejament d'aquesta recerca és que la biblioteca escolar és un recurs important per a l'assoliment de les competències bàsiques, i quina organització i coordinació així com quines estratègies cal tenir en compte per aconseguir-ho. El disseny metodològic s'ha centrat en aconseguir respostes concretes que facin veure quin paper i de quina manera es fa possible aquesta funció.

Un cop feta l'anàlisi de les dades obtingudes a partir dels instruments de la recerca: qüestionaris, revisió de documents, anàlisi de les entrevistes fetes als responsables de biblioteca, equips directius, professorat, alumnat i pares i mares, i ordenades totes les informacions sobre les pràctiques educatives relacionades amb la Biblioteca escolar, ara és el moment de comprovar fins a quin punt les preguntes que ens formulàvem en començar la recerca han tingut resposta i de quina mena de resposta es tracta.

D'una manera sintètica estem situats en el primer moment del procés d'una investigació-acció, el que Carr i Kemmis (1983) anomenen reconstrucció i que té com a objectiu el que, després d'haver observat la realitat i definit un problema nuclear, es facin propostes d'innovació (recomanacions) i acció per aconseguir la millora de la realitat.

Les conclusions que s'extreuen de la recerca mostren de quina manera els diferents centres escolars estan vivint aquesta realitat i el paper que hi ha jugat el projecte d'innovació Puntedu en tota aquesta dinàmica. Per això, després de fer una síntesi de les preguntes i objectius de la recerca, recollirem les aportacions fetes a cadascuna de les preguntes generadores de la recerca i, com a cloenda recollirem, a manera de llistat, les recomanacions i demandes que han aparegut en les diferents aportacions fetes pels centres educatius que han participat en la recerca.

4.1. Les preguntes i els objectius de la recerca

Per facilitar aquesta visió global de tancament, primer establirem les relacions que hi ha entre les preguntes generadores i els objectius (vegeu la pàgina següent, figura 1) –tant els centrals com els més específics i de detall– que apareixen formulats al capítol 1. Com es veu en aquest esquema les preguntes recullen tot els objectius i, per tant, fent el recull de les respostes de les diferents aportacions podrem tenir una visió exacta dels resultats de la recerca. D'aquesta manera es justifica que les conclusions s'articulin al voltant de les preguntes generadores com a més potents, quant a la presentació del que ha estat aconseguït amb aquesta recerca.

<p>Com ajuda la biblioteca escolar a canviar metodologies didàctiques a les aules?</p>		<p>Constatar com les biblioteques escolars ajuden a canviar les estratègies d'ensenyament-aprenentatge en els centres.</p>
		<p>Visibilitzar com una determinada organització de les biblioteques i el paper que hi juga la implicació de l'equip docent i la direcció del centre contribueixen a l'èxit escolar de tot l'alumnat.</p>
<p>Com es poden optimitzar els recursos de les biblioteques en totes les àrees del currículum?</p>		<p>Constatar en quins aspectes les biblioteques contribueixen a propiciar canvis significatius en el professorat.</p>
		<p>Donar a conèixer estratègies d'ús de les biblioteques escolars que facilitin l'assoliment de les competències bàsiques.</p>
<p>De quines maneres les biblioteques faciliten l'adquisició de les competències bàsiques per a les diverses àrees del currículum?</p>		
<p>Quines estratègies permeten a la biblioteca acollir les realitats personals i socials de l'alumnat, possibilitant la motivació i significació de l'aprenentatge?</p>		
		<p>Mostrar la importància de les biblioteques escolars per propiciar nous plantejaments didàctics que ajudin a l'assoliment de les competències bàsiques de tot l'alumnat.</p>
<p>Com relaciona el professorat de les diferents àrees els continguts de les seves matèries amb la biblioteca?</p>		<p>Visibilitzar com les biblioteques contribueixen a la utilització dels diferents recursos educatius dels centres.</p>
		<p>Evidenciar com una determinada organització i funcionament de la biblioteca possibilita l'èxit de tot l'alumnat.</p>
<p>Quin tipus de coordinació s'estableix entre la biblioteca i el professorat del centre?</p>		<p>Corroborar la importància de les biblioteques per potenciar l'hàbit lector, fomentar la lectura com a plaer i fer possible l'accés a tot tipus d'informació per poder fer el pas de la informació al coneixement.</p>
		<p>Mostrar els canvis que han propiciat les biblioteques en l'organització i coordinació del professorat del centre.</p>
<p>Quins canvis han propiciat les biblioteques en l'organització i coordinació del professorat del centre?</p>		<p>Elaborar, a partir del recull de bones pràctiques situades (les pràctiques que responen a les característiques específiques dels contextos en què es desenvolupen), propostes d'organització i dinamització de la biblioteca que facilitin la posada en marxa de la biblioteca escolar en diferents contextos.</p>

Figura 1

4.2. Resposta a les preguntes plantejades en la recerca

- **Com ajuda la biblioteca escolar a canviar metodologies didàctiques a les aules?**

Un dels objectius generals de la biblioteca escolar segons la IFLA/UNESCO és donar suport continuat als programes d'ensenyament i aprenentatge i impulsar els canvis educatius. Per aquest motiu és important conèixer quin és el mètode pedagògic que utilitza el professorat ja que, depenent de quin sigui aquest, la biblioteca podrà ajudar més o menys a canviar o dinamitzar les metodologies didàctiques a les aules.

El professorat tria el mètode pedagògic depenent de la concepció que té de l'ensenyament/aprenentatge. Des de la biblioteca cal donar suport tant al professorat que en aquests moments encara té una concepció tradicional (on el professorat, el llibre de text i el control de les activitats que porta a terme l'alumnat són les eines importants per transmetre coneixement) com al professorat amb una metodologia més oberta i progressista (el qual considera l'alumnat com a constructor actiu del seu procés d'ensenyament i aprenentatge i veu la seva pròpia tasca com una guia que ajuda l'alumnat a desenvolupar les seves capacitats).

En aquesta recerca s'ha observat que una bona part del professorat utilitza la biblioteca solament per complementar la seva àrea i per fomentar la lectura d'obres de ficció. Només una minoria la utilitza per assolir hàbits de treball que permetin accedir, interpretar, seleccionar i tractar la informació, per conèixer i utilitzar fonts informatives diverses, per fomentar el treball cooperatiu i introduir dinàmiques de grup diferents entre l'alumnat, per visibilitzar que s'aprèn llengua des de totes les àrees, per fomentar l'aprendre a aprendre, per propiciar un aprenentatge molt més significatiu, interioritzat, etc.

Per tant es confirma que la biblioteca pot ajudar a canviar metodologies didàctiques a l'aula.

Cal tenir en compte que tot el professorat no valora per igual el fet que la biblioteca pot ajudar a canviar metodologies. Probablement una formació inicial i continuada de qualitat en relació a donar a conèixer el nou concepte de biblioteca escolar, tenint en compte les necessitats actuals i interessos del professorat, l'ajudaria a entendre aquesta claríssima relació.

- **Com es poden optimitzar els recursos de les biblioteques en totes les àrees del currículum?**

S'ha constatat que per poder optimitzar els recursos de la biblioteca en totes les àrees del currículum és necessari comptar amb la disponibilitat i acceptació del professorat per fer de la biblioteca un recurs per al desenvolupament de totes les àrees del currículum.

El professorat ha de conèixer les possibilitats didàctiques que li ofereix la biblioteca i assumir-la i incorporar-la a la seva dinàmica de treball: planificant activitats concretes; fent que l'alumnat hagi de treballar a la biblioteca a través de diferents suports: documents impresos, documents digitals, audiovisuals; considerant la biblioteca com un recurs pedagògic al servei del projecte educatiu del centre amb possibilitats de donar resposta a les demandes necessàries per al desenvolupament curricular i els projectes de treball d'aula.

Totes les accions de la biblioteca han d'afavorir i donar suport al desenvolupament de la programació docent i s'ha de disposar d'un fons de llibres de coneixements adequats i de l'accés a Internet de forma ràpida i eficaç, disposant de cercadors adequats i amb garanties de qualitat i fiabilitat per poder seleccionar i organitzar la informació on line.

Cal comptar amb una organització de la biblioteca que ho faciliti (recursos humans, materials, horari, espai,...). Aquest és un element importantíssim a tenir en compte, sense condicions adequades és molt difícil optimitzar els recursos que pot propiciar la biblioteca.

- **De quines maneres les biblioteques faciliten l'adquisició de les competències bàsiques per a les diverses àrees del currículum?**

Es pot afirmar que, quan es pregunta en relació al tema de les competències bàsiques, la majoria dels centres manifesten que estan en el procés de plantejar-se què significa treballar per competències. Però els centres que han començat a relacionar les competències amb la biblioteca consideren que les competències comunicatives, i les del tractament de la informació i la competència digital, són les que es treballen més des de la biblioteca.

Analitzant les respostes de les entrevistes, dels qüestionaris i les observacions a les biblioteques s'ha pogut observar que, sense ser-ne conscients actualment, des de la biblioteca s'estan treballant moltes d'aquestes competències.

Les biblioteques faciliten l'adquisició de totes les competències bàsiques: les competències comunicatives i les competències metodològiques del tractament

de la informació, la digital, la d'aprendre a aprendre, les competències personals, l'autonomia i iniciativa personal, i la competència social i ciutadana.

Les biblioteques contribueixen a l'adquisició d'aquestes competències quan s'entén (es concep) com un centre de recursos multimèdia al servei de la comunitat educativa amb l'objectiu de servir de suport a l'aprenentatge en totes les àrees curriculars, tot fomentant en l'alumnat l'hàbit de la lectura i la formació en la cerca i l'ús de la informació, potenciant la seva autonomia i iniciativa personal, que l'ajudarà a aprendre a aprendre al llarg de l'escolaritat i de tota la vida interrelacionant-se amb els seus companys i adults, com ha quedat constatat amb el recull d'activitats que s'estan portant a terme en els centres de la recerca.

- **Quines estratègies permeten a la biblioteca acollir les realitats personals i socials de l'alumnat, possibilitant la motivació i significació de l'aprenentatge?**

Per acollir les realitats personals i socials de l'alumnat cada centre es planteja quines són les necessitats i els interessos del seu alumnat. Els centres amb molta diversitat de procedència d'alumnat disposen de materials i llibres d'altres llengües i cultures. També intenten disposar de materials per a l'alumnat amb necessitats educatives greus i permanents.

Quant als centres educatius que no en tenen tanta, acollir la diversitat s'entén com a tenir en compte sobretot els nivells i els interessos de l'alumnat amb més dificultats d'aprenentatge per poder-lo aconsellar millor en les lectures i en el seu procés d'aprenentatge.

Disposar d'un espai adequat, ric amb estímuls, amb un fons documental i recursos electrònics que puguin donar resposta tant al currículum com als interessos lúdics de l'alumnat amb el suport insubstituïble de persones (professorat, persona responsable de la biblioteca o altres) són estratègies que utilitzen els centres per acollir les diverses realitats del seu alumnat.

- **Com relaciona el professorat de les diferents àrees els continguts de les seves matèries amb la biblioteca?**

La relació que el professorat estableix amb la biblioteca té a veure amb el mètode pedagògic amb què s'identifica. Els mètodes que es basen en la concepció tradicional del professor i el llibre de text com a recurs principal, en general no afavoreixen la relació de la biblioteca amb les diferents àrees curriculars ni l'entenen com un important suport per a l'accés a la informació, tot i que cada vegada hi veuen més possibilitats per treballar algun aspecte de la seva àrea curricular.

El professorat que es basa en una pedagogia més progressista i que ha començat a treballar per projectes o amb les tècniques de resolució de problemes, entre d'altres, són els que més es relacionen amb la biblioteca, proposant a l'alumnat activitats de cerca, anàlisi i tractament de la informació, ampliació de coneixements des de la seva àrea, etc.

Es constata que en cap cas no hi ha una programació del treball que es portarà a terme amb o en la biblioteca en relació a totes les àrees del currículum. S'ha observat que les àrees en què el professorat relaciona més els continguts de la seva àrea amb la biblioteca són : Llengües, socials i naturals. El professorat de les aules obertes i d'acollida també l'utilitzen sovint.

En algun centre s'està portant a terme l'activitat de la lectura. Les lectures proposades no són només lectures de ficció per estimular el gust a la lectura per plaer, sinó que s'estan proposant lectures des de totes les àrees per estimular als infants i joves el gust a la lectura i també per accedir als coneixements, per saber més coses. Però hi ha aspectes, com el de la possibilitat de proposar llegir, parlar i escriure des de les àrees, que encara pocs centres els tenen en compte.

El que es constata és que cada cop més, el professorat va agafant la dinàmica d'anar a treballar amb l'alumnat a la biblioteca i de fer-los buscar informació i portar-la a la classe. El professorat i l'alumnat admeten que van a la biblioteca segons el treball que s'estigui portant a terme o per algun aspecte concret de l'àrea curricular.

- **Quin tipus de coordinació s'estableix entre la biblioteca i el professorat del centre?**

Hem pogut constatar que entre la biblioteca i el professorat del centre s'estableixen diversos tipus de coordinació depenent de les característiques i de les tipologies dels centres, i que el fet de disposar d'una persona amb unes hores de dedicació a la biblioteca i de la constitució de la comissió de biblioteca ha facilitat fer més explícit i visible el canvi de concepte de biblioteca escolar i la coordinació amb el professorat.

Hem observat que el professorat i la biblioteca es relacionen i coordinen per portar a terme activitats en relació al currículum i les competències bàsiques com sessions conjuntes a la biblioteca, del professorat i persona responsable amb l'alumnat, per portar a terme activitats d'accés i tractament de la informació, assegurar-se que la biblioteca disposa dels llibres que es recomanen abans de fer la proposta de treball o bé d'iniciar un projecte,

coordinar les lectures optatives o obligatòries amb els cicles i/o departaments, coordinar horaris per a la utilització de la biblioteca...

El professorat fa servir la biblioteca per: treballar la cerca d'informació amb l'alumnat; buscar informació per treballar un tema determinat amb l'alumnat; consultar llibres i revistes; demanar en préstec llibres per la biblioteca d'aula per fer la lectura en veu alta diària; preparar les classes; participar en activitats de dinamització de la lectura.

Pocs centres tenen establerts espais formals de comunicació entre el professorat i la biblioteca. Les informacions en relació a la biblioteca els arriben: a través de les comissions pedagògiques, de les reunions de cicles, dels claustres, en les actes de la comissió amb tots els acords, a la cartellera de la sala del professorat amb informacions d'activitats i novetats de llibres, al butlletí informatiu mensual als mestres amb informacions de la biblioteca, amb propostes de treball, informacions al cap de departament, a la intranet del centre...

Altres tipus de coordinació que s'estableixen són per col·laborar amb tasques tècniques d'organització de la biblioteca com ordenar el fons documental, folrar llibres, catalogar, fer propostes per la compra de llibres i materials. I, com s'ha constatat en la majoria de centres, la coordinació més clara és la que es fa amb la comissió de biblioteca de l'escola consensuant documents i propostes per poder-les passar als departaments i claustres, fórmula que és la que ajuda a dinamitzar la biblioteca.

- **Quins canvis han propiciar les biblioteques en l'organització i coordinació del professorat del centre?**

S'han observat canvis en la coordinació i col·laboració entre el professorat del centre i la persona responsable de la biblioteca: el professorat en general col·labora en les activitats que es proposen des de la biblioteca, coordina les lectures obligatòries, proposa la compra de llibres i materials, s'assegura que la biblioteca disposi dels llibres que recomana des de les àrees...

El professorat explicita la necessitat de disposar d'un fons actualitzat, sobretot de coneixements, d'informació de tot el que poden utilitzar a la biblioteca, de formació en relació a com s'hauria d'utilitzar la biblioteca com a recurs per accedir al currículum, així com la possibilitat que la persona responsable elabori dossiers sobre temes d'interès.

Un dels aspectes on s'estan observant més canvis en la coordinació amb el professorat és per arribar a acords de com aconseguir un bon nivell de

competència lectora, desenvolupant pràctiques lectores des de totes les matèries i en buscar eines per ajudar a l'alumnat a saber accedir i reelaborar les informacions tant a nivell de llibres com amb l'ordinador . Consideren que és necessària una bona coordinació entre el professorat, la persona responsable de la biblioteca i el coordinador d'informàtica perquè l'alumnat pugui desenvolupar la competència informacional.

Els canvis d'organització que han propiciat les biblioteques en tots els centres són en relació als horaris de les persones responsables de les biblioteques per coordinar les hores de dedicació exclusiva a la biblioteca amb les necessitats d'accés de l'alumnat i el professorat i en la necessitat d'establir un horari de biblioteca que doni resposta a les necessitats de tota la comunitat educativa.

4.3. Recomanacions/suggeriments

Abans de donar per tancada la recerca es va anar per tercera vegada als centres educatius per validar totes les informacions que s'havien recollit en les sessions de treball que s'havien dut a terme i presentar una primera versió dels resultats del seu centre i els globals de la recerca. La validació dels resultats, dintre de la tècnica de la triangulació, juntament amb la devolució a què tenien dret per haver participat en la recerca, tenia a més una altra finalitat: donar-los veu perquè fessin sentir les seves propostes.

Aquestes són les propostes, recomanacions o suggeriments que tots els centres compartien. Per a ells, per aconseguir que la biblioteca escolar sigui un recurs per l'assoliment de les competències bàsiques i una eina útil per a tota la comunitat educativa, és necessari:

4.3.1. Recomanacions als centres educatius i al professorat

- Plantejar-se què necessita l'alumnat per viure en el món actual
- Conèixer i assumir què són les competències bàsiques
- Conèixer els recursos de què disposa la biblioteca
- Incorporar la lectura i la utilització de la biblioteca escolar en els objectius de totes les àrees curriculars
- Canviar metodologies per fer possible l'assoliment de les competències bàsiques
- Incorporar les TIC en el procés d'E/A
- Valorar la biblioteca i utilitzar-la com a recurs
- Implicació dels equips directius dels centres en el funcionament de la biblioteca.

4.3.2. Recomanacions al Departament d'Educació

L'Administració ha de fomentar polítiques públiques de lectura i dotar la biblioteca escolar dels mitjans adequats i necessaris per portar a terme les funcions i els objectius que les institucions i directrius internacionals recomanen.

- Disposar en tots els centres d'una persona com a responsable de la biblioteca amb hores de dedicació exclusiva a la biblioteca
- Reconeixement de la tasca de la persona responsable de la biblioteca
- Disposar d'un programa informàtic potent per poder fer la catalogació dels documents
- Possibilitar que la catalogació es faci de forma centralitzada (que arribin als centres educatius els documents catalogats). O bé que es pugui disposar de becaris o estudiants que facin la catalogació.
- Comptar amb espai, mobiliari i connexió a Internet adequats .per ubicar la biblioteca en tots els centres educatius de nova creació
- Dotació inicial bàsica de tot tipus de documents i en tot tipus de suport, o bé una partida pressupostària perquè el centre compri la dotació inicial
- Incloure en el catàleg de mobiliari que proporciona el Departament als centres educatius l'adequat a la biblioteca
- Seleccionar i organitzar la informació on line amb cercadors adequats i amb garanties de qualitat i fiabilitat
- Possibilitar que totes les biblioteques de les escoles, tant públiques com concertades, tinguin les mateixes condicions
- Reconèixer la comissió de biblioteca del centre
- Tenir en compte les característiques específiques de les ZER i reflexionar sobre quin hauria de ser el model de biblioteca escolar adequat a la seva realitat.
- Possibilitar que els CRP siguin els referents territorials per a la coordinació de les biblioteques escolars, dotant-los dels recursos necessaris per poder portar-ho a terme
- Reconeixement de la importància de les biblioteques escolars amb programes de suport com el Puntedu
- Establir acords institucionals per establir una col·laboració permanent entre la biblioteca pública i l'escolar

4.3.3. Recomanacions a les universitats i altres instàncies de formació del professorat

- Formació sobre alfabetització informacional al professorat d'Educació Infantil i Primària i alfabetització en qüestions tecnològiques.
- La formació inicial i continua del professorat ha de contemplar la formació adequada per portar a terme la tasca de la biblioteca al centre.

4.3.4. Recomanacions a la FAPAC

Col·laborar a donar a conèixer a les famílies la importància de la biblioteca escolar.

Aquesta recerca acaba aquí, però el material recollit que presento permet fer moltes més anàlisis i valoracions. Des d'aquí ofereixo tot el material a les persones que vulguin continuar-la.

Desembre 2008

---

5. Bibliografia

---

5. Bibliografia

BARÓ, Mònica; MAÑÀ, Teresa; VELLOSILO, Inmaculada. Bibliotecas escolares, ¿para qué? Madrid: Anaya, 2001

A través del correu electrònic, una responsable d'una biblioteca pública i l'altra d'una biblioteca escolar en funcionament, plantegen com s'ha de crear, organitzar i dinamitzar una biblioteca escolar.

BARÒ, Mònica; MAÑÀ, Teresa. Formar-se per informar-se: propostes per a la integració de la biblioteca a l'escola. Barcelona: Rosa Sensat/Edicions 62, 1994 (Didàctiques; 41)

Aquest llibre aproxima mestres i bibliotecàries a les funcions de la biblioteca escolar i suggereix de quina manera aquesta pot convertir-se en una eina educativa.

BUNDÓ, Montserrat; GABARRÓ, Montserrat. La biblioteca escolar i la biblioteca pública: idees per a la col·laboració. Barcelona: Departament d'Educació, 2008.

Tracta de la col·laboració necessària entre les xarxes de biblioteques públiques i les escolars. Parteix de la importància de la lectura i formula una sèrie de recursos, serveis i activitats per concretar aquesta col·laboració.

Bibliotecas escolares: ideas y buenas prácticas Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, 2006

Aquesta publicació comença amb dos articles on s'expliquen en un cas una proposta de les fases a seguir per posar en funcionament una biblioteca i la seva posterior transformació en centre de recursos i en a l'altre un exemple de biblioteca consolidada. S'hi pot trobar també set articles on s'exposen pràctiques de biblioteques escolars.

CASTELLS, M. La era de la información: Economía, sociedad y cultura (3 volúmenes) México: Siglo Veintiuno Editores. 1999

Obra fonamental per comprendre la Societat de la Informació i el Coneixement. L'autor desenvolupa el concepte de societat en xarxa.

CAMACHO, J.A La biblioteca escolar en España: pasado, presente... y un modelo para el futuro Madrid: Ediciones de la Torre, 2004

L'autor fa un recorregut per la història de la biblioteca escolar a Espanya i planteja quines són les condicions que haurien de tenir les biblioteques escolars en relació a l'estructura, organització, serveis i personal per ser el motor que impulsi els canvis metodològics i una pedagogia basada en l'auto-aprenentatge i en l'aprendre a aprendre.

CASAS VILALTA, Montserrat(coord.) Competències bàsiques per parlar i escriure ciència a l'educació primària Barcelona. A.M.Rosa Sensat. Col·lecció Premis nº5.2007

Es parteix del convenciment que la construcció del pensament científic i social es dona de manera simultània amb el desenvolupament de les competències

lingüístiques de descriure, explicar, justificar, interpretar i argumentar i s'ofereixen recursos per facilitar l'ensenyament i l'aprenentatge d'aquestes competències.

CENTELLES, Jaume. La biblioteca, el cor de l'escola Barcelona: Rosa Sensat, 2005

Llibre adreçat als mestres de caire eminentment pràctic, on es defensa la necessitat d'aquests espais fonamentals de comunicació i d'intercanvi, en el qual la lectura, la investigació i la recerca d'informació tinguin el seu lloc de trobada.

COBOS, Laura; ÁLVAREZ, Melquíades Guia pràctica de acceso a la información en la biblioteca escolar. De la pregunta al documento Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2006

Consta d'activitats en forma de fitxes per familiaritzar-se a localitzar documents de tot tipus a la biblioteca.

COROMINAS, Agustí, LLADÓ, Cecília. L'escola i la societat de la informació. Pensem-hi Barcelona: Rosa Sensat, 1999

Els autors presenten un seguit de reflexions sobre la necessitat d'una intervenció educativa i una adequació curricular que contempli la biblioteca com un instrument cabdal per formar persones amb recursos suficients per desenvolupar-se i moure's en el mont de la informació.

COMISIÓN EUROPEA 2004: Competencias clave para un aprendizaje a lo largo de la vida. Un marco de referencia europeo Puesta en práctica del programa de trabajo Educación y Formación 2010. Consultado en: <http://www.educastur.princast.es/info/calidad/indicadores/doc/comision-europea.pdf>

Currículum i ciutadania COLL, Cèsar (Director). Barcelona. Fundació Jaume Bofill, 2007

Identifica i descriu els àmbits principals de sabers i competències bàsiques que hauria d'adquirir l'alumnat en l'educació bàsica. Ho fa a partir de la metodologia dels grups de discussió.

DELORS, J La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la Educación para el siglo XXI, presidida por Jacques Delors, 1996 (http://www.unesco.org/delors/delors_s.pdf)

Directius IFLA/UNESCO per a la biblioteca escolar Barcelona: Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, 2005.

Manifest traduït a moltes llengües i que s'utilitza per promoure la biblioteca escolar a diferents regions i països. Les directrius que conté aquest manifest s'han creat per informar els líders responsables de la presa de decisions a nivell nacional i local d'arreu del món, i per donar suport a la comunitat bibliotecària.

ESCARDO, Mercè. La biblioteca, un espai de convivència, un espai educador Ajuntament de Parets del Vallès; Centre Unesco de Catalunya, 2002

Una visió alternativa de la funció de la biblioteca que es recolza en l'ajuda de la fantasia i la imaginació. L'autora, des de la seva experiència com a bibliotecària d'una biblioteca pública, explica estratègies de dinamització i d'animació a la lectura. Recorda quines han estat les seves eines, com les ha trobat i com les ha utilitzat, sempre, però sense deixar de banda la funció social i educadora d'una biblioteca.

GRUP BIBLIOMÈDIA DE LA FMRPC. La biblioteca mediateca: d'infantil a secundària: proposta de treball. Enric Queralt Catà (coord.). Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2005

Presenta un recull de propostes d'activitats de biblioteca classificades en tres blocs: Desenvolupament del gust per la lectura, Lectura de recerca i tractament de la informació, i Llibres i altres suports/biblioteca-mediateca.

GRUP BIBLIOMÈDIA DE LA FMRPC. La biblioteca a l'escola: De la lluna en un cove al Puntedu Barcelona: FMRPC. Diputació Barcelona, 2007

Un resum de la història del grup i de l'evolució de la biblioteca escolar en els 10 últims anys a Catalunya.

IMBERNON, Francisco(coord.). La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato Barcelona: Graó. 1999

Diferents autors donen una idea del que ha estat l'educació en el segle XX i quins són alguns dels reptes que s'hauran d'afrontar en el segle XXI.

La nova biblioteca escolar Assumpció Lissón (coord.); Concepció Martínez (coord.); pròleg de Marta Mata. Barcelona: Edicions 62, 1999 (Llibres a l'abast; 342. Sèrie Rosa Sensat)

Aquest llibre pretén contribuir a la millora de l'educació aportant una experiència sobre la lectura i donant pautes per a l'organització (tenint en compte les noves tecnologies) de la biblioteca escolar.

Las bibliotecas escolares en España: análisis y recomendaciones. <http://www.fundaciongsr.es/> Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2005

Presenta una visió actualitzada de la situació de la biblioteca escolar en totes les Comunitats Autònomes. És el resultat del treball portat a terme per un equip d'especialistes a partir d'una important mostra durant el curs escolar 2004-2005.

MARTINEZ, Francesc. El cuestionario. Un instrumento para la investigación de las ciencias sociales Barcelona: Laertes, 2002.

És un llibre molt pràctic per saber utilitzar un qüestionari en el marc d'una investigació socioeducativa.

Ministerio de Educación y Ciencia. La articulación de los recursos en el funcionamiento de la Biblioteca Escolar Secretaría General Técnica. Colección: Aulas de Verano. Instituto Superior de Formación del Profesorado, 2007

Intenta mostrar les possibilitats pedagògiques de les biblioteques escolars en els centres educatius i com pot ser un recurs imprescindible pel desenvolupament de les competències bàsiques i un suport per tota la comunitat educativa.

MONEREO, Carles (coord.). Internet y competencias básicas .Barcelona: Graó, 2005.

S'ofereixen reflexions, idees, activitats, materials i recursos per facilitar l'ensenyament de les competències bàsiques a través de la interacció entre l'alumnat i sobretot amb Internet.

MORIN, Edgar. Els coneixements necessaris per a l'educació del futur Barcelona: Centre UNESCO de Catalunya, 2000

Proposa set coneixements fonamentals que l'educació del futur hauria de tractar en qualsevol societat i cultura, sense exclusivitats ni rebuigs, seguint les regles pròpies de cada societat i de cada cultura.

PERRENOUD.Ph. Diez nuevas competencias para enseñar Barcelona: Graó, 2004

A partir de pràctiques innovadores es proposen deu grans famílies de competències que s'haurien de tenir en compte en les formacions inicials i contínues del professorat: organitzar i animar situacions d'aprenentatge; Gestionar la progressió dels aprenentatges; Elaborar i fer evolucionar dispositius de diferenciació; Implicar l'alumnat en el seu aprenentatge i en el seu treball; Treballar en equip; Participar en la gestió de l'escola; Informar i implicar als pares i les mares; Utilitzar les noves tecnologies; Afrontar els dilemes ètics de la professió i Organitzar la formació contínua.

PERRENOUD, PH. Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar Barcelona: Graó, 2004

Aquest llibre és interessant per conèixer què és la pràctica reflexiva i com hauria de ser la formació inicial i contínua del professorat. Aporta definicions de què són les competències.

PORTELL, Joan (edició) M'agrada llegir Badalona: Ara llibres, 2004

Parla de la importància de la lectura per arribar al pensament autònom i el procés que ha seguit la humanitat per comunicar-se. Aporta idees i consells per incentivar la lectura a casa i a l'escola.

NOGUEROL, Artur. Tècniques d'aprenentatge i d'estudi. Aprendre a l'escola Barcelona: Graó, 2007

El llibre proposa l'organització de les activitats escolars perquè articulin coherentment els diversos procediments que els alumnes han de dominar. Està estructurat en funció de la classificació de les tècniques segons la funció predominant que tenen respecte a la captació, elaboració i comunicació de la informació.

CARR, W.: *Hacia una ciencia crítica de la educación*. Barcelona: Laertes, 1990.

CARR, W. i KEMMIS S.: *Teoría crítica de la enseñanza La investigación acción en la formación del profesorado*. Barcelona: Martínez Roca, 1988

NOGUEROL, A. (1998): "Investigación y didáctica de la Lengua y la Literatura" en MENDOZA, A. (1998: *Conceptos clave en didáctica de la lengua I la literatura*), Barcelona: SEDLL / ICE de la UB / Horsori. (pp. 61-74).

Articles de revistes

BARÓ, Mònica; MAÑÀ, Teresa. "Situación actual de las bibliotecas escolares". A: *CLIJ*, nº 146 (febrero 2002), p. 15-24

Documentar-se i llegir: experiències escolars. (Diversos articles). A: *Perspectiva Escolar* nº291 (gener 2005)

La Biblioteca a l'escola. (Diversos articles). A: *Perspectiva Escolar* nº22 (febrer 1978)

Escola, biblioteca i ciutadania . (Diversos articles). A: *Perspectiva Escolar* nº260(desembre 2001)

Les biblioteques als centres públics d'educació secundària de la ciutat de Barcelona: informe preliminar. Mònica Baró (coord.). Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, 2001

NOGUEROL, A. (1998): "Investigación y didáctica de la lengua y la literatura" en Mendoza, A. (1998): *Conceptos clave en didáctica de la lengua y la literatura*, Barcelona: SEDLL / ICE de la UB / Horsori (pp. 61-74)

NOGUEROL, A. (2001): "Com integrar i interpretar la informació". *Perspectiva Escolar*, 260: 2-9

Reflexions sobre la biblioteca escolar. Xavier Blanch [et al.]. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2002 (Per a una immensa minoria)

[Manifest de la biblioteca escolar](#) [en línia]. A: *BiD: biblioteconomia i documentació*, núm. 5 (desembre 2000).

Proposta de nous currículums per a l'Educació Primària.Competències bàsiques.http://www.xtec.cat/estudis/primaria/nou_curriculum_pri.htm

. Las competencias en la educación escolar. (Diversos articles). A: *Aula de Innovación Educativa* nº161 (Mayo 2007)

Competencias básicas. (Diversos articles). A: Cuadernos de Pedagogia nº370 (Julio-Agosto 2007)

Las competencias lectoras. (Diversos articles). A: Aula de Innovación Educativa nº162 (Junio 2007)